

KIRKE I EN

ANNERLEDES TID

Å
R
S
S
K
R
I
F
T
2
0
2
0

Norges Kristne Råd
KIRKENE SAMMEN

Forord

2020 var året vi på alvor måtte finne nye måter å være kirke på, og vi som ofte snakker om å gå til kirke, har under pandemien fått en sterk påminnelse om og erfaring med meningen med uttrykket «We gonna have church».

Vi kommer alltid til å huske 2020, året da det ufattelige hendte. Et år med usikkerhet, frustrasjon og redsel. På et øyeblikk var hele verden rammet, og hverdagen for milliarder av mennesker verden over ble forandret. Pandemien slo hardt mot oss alle, og de mest utsatte ble enda mer utsatte og sårbare.

Kirkens oppgave er å gi rom for den nærværende Gud i alle livets situasjoner, også i pandemiens tid. Men kirkene så mulighetene, og de benyttet seg av den: De viste frimodighet til å gå nye veier, og det klarte de. For selv om kirkebygg i perioder måtte stenge, er kirken ikke stengt, den finner bare nye veier å nå frem til mennesker på.

Kirken er fellesskapet

For kirken er mer enn bygninger, kirken er Guds folk, fellesskapet av de som tror på Jesus Kristus. Vi som ofte snakker om å gå til kirke, har under pandemien fått en sterk påminnelse om og erfaring med meningen med uttrykket «We gonna have church».

Som økumenisk råd og paraplyorganisasjon for kirkene har vi sett hvor viktig rolle vi har i rommet mellom kirkene og som en samlende aktør for kirke-Norge overfor myndighetene, i media og ellers.

Jarle Skullerud, synodeformann i Frikirken setter ord på noe av dette når han i årsskriftet sier:

«Det har vært en utfordrende tid, også

for oss som kirke, men i denne tiden har vi igjen sett hvor viktig det er at vi har Norges Kristne Råd. Staben i NKR har funnet svar på mange spørsmål, samordnet retningsslinjer og tiltak, lagt til rette for gode, økumeniske produksjoner, og støttet og oppmuntret oss. Det har også vært nyttig å dele erfaringer rundt styrebordet i NKR, og å kunne opptre med en felles røst inn mot myndighetene»

Økumenikk - viktigere enn noen gang

Økumenikk er viktigere enn noen gang og kirkene kan gjøre en forskjell. Vi representerer mange nok til det. Vi trenger hverandre, vi trenger å stå sammen som kirker og hente styrke i hverandre. Kirkene sammen fremmer liv, i fellesskap og forsoning, i kirken og i samfunnet.

Berit Hagen Agøy, styreleder
Erhard Hermansen, generalsekretær

DEL 1: ÅRSRAPPORT

.....

6	Dialog: Vårt viktigste verktøy
8	Kirke på nye måter
10	Kirke i pandemiens tid
12	Nasjonal bønnedag
14	Samtale i bredden av kirke-Norge
16	Kirke på nye måter
18	Flerkulturelt kirkelig nettverk
20	Europeisk migrasjonsarbeid
22	Årets pinsefestival ble heldigital
24	“Kristi kjærlighet beveger verden”
28	Alternativ jul med store juleproduksjoner
30	Kirkene sammen mot moderne slaveri
35	Global uke i media
36	Norges Kristne råd ble medlem i ICAN
38	Ny lov om tros- og livssynssamfunn
44	Administrasjon og forvaltning

DEL 2: ARTIKLER

.....

- 48 **Hva er da et menneske ...**
Erhard Hermansen og Hilde Marie Mouafagh
- 50 **Pornoindustriens kyniske spill**
Norges Kristne Råd i fellesskap med flere organisasjoner
- 52 **Tallene som forandrer verden**
Erhard Hermansen
- 54 **Hvor blir det av den hellige ånd?**
Lemma Desta
- 44 **NTSF søker gode svar angående bioteknologiloven**
Tor Tjeransen
- 56 **Aldri mer Hiroshima!**
Erhard Hermansen
- 58 **Norge bør slutte seg til FNs atomvåpenforbud**
Erhard Hermansen

Dialog: Vårt viktigste verktøy

En viktig del av Norges Kristne Råds oppdrag er dialogarbeid. Dette gjennomsyrrer alt vårt arbeid, og vi har dette året lyst til å vise noe av det kontinuerlige dialogarbeidet som pågår.

God dialog er med på å redusere avstanden mellom politikere, beslutningstakere og kirker og organisasjoner på ulike plan i kristen-Norge, og som paraplyorganisasjon er det vår rolle å bidra til at denne skal være så god som mulig i alle prosesser og ledd.

Styret i Norges Kristne Råd består av ledere fra de største landsdekkende kirkesamfunnene. I tillegg inviteres kirke- og organisasjonsledere fra de øvrige medlemskirkene og observatørene. Styremøtene består ofte av 20 – 25 personer. Dette er vår viktigste arena for fellesskap, dialog og samhandling kirkene sammen. Halvparten av årets styremøter har på grunn av pandemien vært avholdt digitalt. Det er lett å merke at dette gjør noe med dynamikken i møtet og at digitale møter ikke fungerer på samme måte som fysiske når målet er relasjonsbygging og dialog.

“

Når noen deler sin historie om tro åpnes en spennende dør inn i deres indre liv og virkelighet. Selv om vi kommer fra ulike kirkelige sammenhenger, er det en gjenkjennbarhet i trosuandringen som gjør at vi kommer nærmere hverandre. - Ingunn Ulfsten, daglig leder Pinsebevegelsen

Siden sommeren 2019, og som en del av vårt arbeid med å fremme god dialog, har alle styremøtene blitt innledet med å lytte til en kirkeleders troshistorie.

Styresamtaler

Stortinget sluttførte sin behandling av bioteknologiloven i mai, kun få dager etter at Norsk teologisk samtaleforum (NTSF) sluttførte sitt arbeid med bioteknologi. Rapporten «Hva er da et menneske?» pekte på flere aspekter som vi savner i samfunnsdebatten omkring bioteknologi, og i Stortingets behandling. Rapporten fra NTSF peker på konsekvenser endringer i

bioteknologiloven vil få for sårbare grupper og for samfunnet som vi mener ikke ble tatt tilstrekkelig med i stortingsbehandlingen. Den hastebehandling av endringen i bioteknologiloven som Stortinget la til grunn opplevde vi derfor svært problematisk, ikke minst med tanke på at nye momenter kom inn i lovverket uten først å ha vært på høring.

På styremøte i september innledet Hilde Marie Movafagh og Marit Kromberg fra NTSF til samtale om de ulike problemstillingene knyttet til bioteknologi. På tross av at Stortinget i sin behandling ikke tok hensyn til momenter fra vårt arbeid, erfarer vi likevel at som kirker er denne rapporten viktigere enn noen gang, for ingen skal måtte sitte alene med sitt livs dilemma.

Andre samtaler dette året har hatt fokus på kirkenes kamp mot moderne slaveri, den nye trossamfunnsloven, Hauge-jubileet – og ellers er det brukt mye tid på oppfølgingen av kirkene i lys av koronasituasjonen.

Kirkeledermøte

Årets kirkeledermøte med tema «Guds levende ord - Bibelsyn og bibelbruk i norske trostradisjoner» ble gjennomført digitalt og tok utgangspunkt i arbeidet NTSF har gjort på tematikken tidligere. Kirkeledermøte belyste Bibelens historie i norsk kirkeliv, bibelsyn i Norge - historisk og aktuelt, i tillegg til at vi brukte tid på å drøfte hvordan vi som kirke kan motivere og prøve ut flere måter å lese Bibelen på i vår samtid. Flere kirkeledere delte personlig erfaringer med hvordan de leser bibelen.

Et fellesskap som vokser

I 2020 fikk Den Islandske menigheten i Norge observatørstatus i NKR. – Det betyr veldig mye for oss å bli medlemmer i Norges Kristne Råd. Gjennom Norges Kristne Råd har vi fellesskap og støtte. Vi føler det er viktig å fokusere på hva de ulike menigheter har til sammen og at vi er sterkere sammen, sier Inga Hardardottir, prest i Den Islandske menigheten i Norge.

Skjerm bilde fra digitalt styremøte i Norges Kristne Råd.

Gjennom Norges Kristne Råd har vi fellesskap og støtte

- Inga Hardardottir, Den islandske menigheten

På årets første styremøte var det satt av rikelig med tid til å bli bedre kjent med Brunstad Christian Church som bare noen måneder tidligere fikk observatørstatus. Mot slutten av året mottok NKR tre søknader om medlemskap. Disse vil i tråd med våre vedtekter ut på høring i 2021 med mål om å få behandlet dem på rådsmøtet høsten 2021.

På tross av reisebegrensninger, mindre fysiske møter med kirker nasjonalt og internasjonalt har vi gjennom telefon og digitale møter likevel hatt en tett kontakt i året som gikk

Lokaløkumenikk

Et godt eksempel på lokaløkumenisk arbeid i pandemiens tid er «Musikalsk høstfest i Kragerø» som NKR sammen med stiftelsen Skjærgårds og kirkene lokalt i Kragerø samarbeid om. Her, i tråd med antallsbegrensningene under korona, gikk menighetene sammen om en rekke mindre konserter i byens menigheter, i tillegg til at biskop emeritus Per Arne Dahl og generalsekretær Erhard Hermansen var med som talere. Den økumeniske festivalen i Kragerø er helt i tråd med hva

Norges Kristne Råd arbeider for, inspirert av Jesu bønn «må de alle være ett», og vi var derfor glad for å kunne være med som medarrangør.

Vi har også dette året deltatt på lokaløkumeniske dialogsamtaler og møter med fokus på å styrke det lokaløkumeniske arbeidet.

Nettverk for kvinnelige ledere

Norges Kristne Råd har etablert et nettverk for kvinnelige ledere, som en oppfølging av undersøkelsen fra 2018 om kjønnsbalanse i styrer i medlemssamfunnene. Nettverket er ment å være et forum for erfaringsdeling og fortrolige samtaler, og i oppstarten valgte man derfor å kun ha 5 til 6 deltakere, i tillegg til en veileder. Kvinnene har møttes regelmessig (digitalt under koronaen) og drøftet tema som er relevante for kvinner i lederstillinger i kirkesamfunn og kristne organisasjoner. Samtalene har både dreid seg om akademisk kunnskapsformidling og refleksjon om kjønn og ledelse, men også deling av konkrete erfaringer som en har fått hjelp til å allmenngjøre og håndtere.

Nettverk for religion og utvikling

Gjennom Nettverk for religion og utvikling arbeider vi for å fremme forståelse for religiøse aktører betydning i utviklingsarbeidet. Dette skjer gjennom kunnskap- og erfaringsdeling og kompetansebygging. Vi har i 2020 arbeidet for å formalisere nettverket i større grad og har vedtatt vedtekter for nettverket. Det har vært viktig for nettverket å ha en god dialog med utenriksdepartementet og det ble på møte med utviklingsministeren høsten 2019 bestemt å gjennomføre halvårlige møter mellom nettverket og UD.

I tillegg til ordinære nettverksmøter har nettverket arrangert et seminar med tema «Makt og seksuelle krenkelser» ledet av DIGNI og Caritas. I tillegg til å se på historiske linjer knyttet til religiøse aktører og seksuelle krenkelser, delte NORAD og organisasjonene sine erfaringer med håndtering tematikken med et spesielt fokus på DIGNI sitt fagutviklingsprosjekt «Makt og seksuelle krenkelser».

Nyskapning med hjerte for barn og unge

Sivilsamfunn og frivillige organisasjoner spiller en helt avgjørende rolle for et velfungerende og inkluderende samfunn med små forskjeller. Gode oppvekstmiljøer er en viktig beskyttelsesfaktor for unge. Lokalmenigheter og kristent organisasjonsarbeid rundt om i landet spiller en stor rolle for gode lokalsamfunn. Det er et økende behov for flere robuste og trygge miljøer for barn og unge. I samarbeid med bl.a Blå Kors jobber vi derfor for å utruste menigheter og lokalsamfunn til å skape tryggere og bedre oppvekstmiljø.

Dette skjer bl.a gjennom regionale konferanser med tema «Nyskapning med hjerte for barn og unge», hvor målet er å inspirere til nyskapning og bedre samarbeid lokalt for å møte barn og unges behov. Vi arrangerte i 2020 to digitale konferanser med flere hundre deltakere fra hele landet. I oktober var tema «Nyskapende ungdomsarbeid» med fokus på å skape en innovasjonskultur, og dele historier og råd fra en som har vokst opp i et hjem med rus, og tips til bruk av den nye res-

sursen Blå Kors Snakkekort. I november «Tenke nytt og sammen for å møte unges behov» med fokus på å gi hjelp til å utvikle treffsikre tilbud til barn og unge, gi råd for bedre nettverk og samarbeid med andre i lokalsamfunnet og metoder for å fange opp unge som faller utenfor på grunn av rus, psykisk helse, eller annet.

KIRKE

I PANDEMIENS
TID

Kirke i pandemiens tid - når krisen rammer

Vi kommer alltid til å huske 2020, året da det ufattelige hendte. Et år med usikkerhet, frustrasjon og redsel. På et øyeblikk var hele verden rammet, og hverdagen for milliarder av mennesker verden over ble forandret.

Pandemien slo hardt mot oss alle, og de mest utsatte ble enda mer utsatte og sårbare. Kirkens oppgave er å gi rom for den nærværende Gud i alle livets situasjoner, også i pandemiens tid. Men kirkene så mulighetene, og de benyttet seg av den: De viste frimodighet til å gå nye veier, og det klarte de. For selv om kirkebygg i perioder måtte stenge, er kirken ikke stengt, den den finner bare nye veier å nå frem til mennesker på.

Relasjoner til medmennesker

På en måte ble vi alle satt i en situasjon hvor vi måtte tenke over hva som virkelig betyr noe i livet. Det viktige som handler om relasjoner, omsorg og kjærlighet til våre medmennesker. Gjennom ord og konkret handling kan vi være med på å rekke ut en kjærlighetens hånd til noen som trenger det.

“

Det har vært en utfordrende tid, også for oss som kirke, men i denne tiden har vi igjen sett hvor viktig det er at vi har Norges Kristne Råd. Staben i NKR har funnet svar på mange spørsmål, samordnet retningslinjer og tiltak, lagt til rette for gode, økumeniske produksjoner, og støttet og oppmuntret oss. Det har også vært nyttig å dele erfaringer rundt styrebordet i NKR, og å kunne opptre med en felles røst inn mot myndighetene.

- Jarle Skullerud, synodeformann Frikirken

Kirke er mer enn bygninger, kirken er Guds folk, fellesskapet av de som tror på Jesus Kristus. Vi som ofte snakker om å gå til kirke, har under pandemien fått en sterk påminnelse om og erfaring med meningen med uttrykket «We gonna have church». Kirken har i kriser alltid vært et rom mange søker seg til for trygghet, trøst og fellesskap. Store deler av 2020 måtte kirkerommet stenges helt eller delvis, men kirkene holdt likevel åpent. Kirkene har igjen vist at

de står sterkt når krisen rammer.

«Jeg er imponert over det kirkeledere forteller om hva de ulike kirkene har foretatt seg for å ivareta medlemmene sine. Fra våre økumeniske samarbeidspartnere over hele verden har jeg fått høre om hvordan kirkene har kastet seg rundt og møtt utfordringene pandemien har gitt oss,» sier Erhard Hermansen.

Håp i en urolig tid

I forbindelse med pandemiens start, landets nedstenging og feiring av påsken, gikk kirkeledere i Norges Kristne Råd ut med et felles håpsbudskap.

Med utgangspunkt i salmen «Deg være ære, Herre over dødens makt!», en protest- og seierssang om livet som seirer over døden, minnet kirkeledere om at Guds kjærlighet og nåde omslutter oss, enten dagene er gode eller vonde.

I dette håpsbudskapet skrev de blant annet:

«Koronakrisen vil gå over, men hvordan våre fellesskap og samfunn vil se ut etterpå, avhenger av hvordan vi takler krisen. Nå gjelder det å stå sammen i solidaritet og ta vare på hverandre. Jesus lærte oss å lete etter den siste av de hundre sauene - nå må vi sørge for at ingen blir glemt eller etterlatt i disse krisetider. Hvert enkelt menneske er elsket av Gud og har uendelig verdi, det må være vår ledetråd i veien ut av krisen. Omsorgen for de mest sårbare må komme først: de isolerte, syke og døende og deres pårørende, de som har mistet sine kjære og de som mister sitt arbeid og livsgrunnlag. De av oss, som er heldige å være friske, i arbeid og har trygg økonomi, må dele raust med de som nå trenger hjelp.»

De fortsetter:

JULESTUDIO: Erhard Hermansen tok i mot et begrenset antall fysiske, men ubegrenset med gjester i "den digitale sal" i julestudio i desember.

«Vi trenger hverandre i alt fra å få varer levert på døra, noen som kan dra på apoteket, noen å snakke med på telefon eller økonomisk rådgivning. Vi må være oppmerksomme på barn og ungdom som ikke har det bra og på de som trenger noen å dele bekymringer med.

Som kirkeledere vil vi anerkjenne våre myndigheters håndtering av den krevende situasjonen som er oppstått. Vi vil innstendig oppfordre alle våre medlemmer om å følge de gjeldende smittevernråd, og samtidig omslutte både myndigheter, helsearbeidere og andre som utfører livsviktige tjenester, i vår forbønn.»

Fellessang over landet, påskedag

Samtidig med at kirkeledernes påskebudskap gikk ut inviterte NKR 1. påskedag til en felles nasjonal avsynging av påskesalmen «Deg være ære».

Fra sør til nord, øst til vest sang folk med i protestsangen om lysets seier over mørket, og det kjentes ekstra godt dette året. Lokale og nasjonale media sørget for å profilere arrangementet over hele landet, og NRK sendte både direkte og med egen reportasje i Dagsrevyen.

Smittevern

Norges Kristne Råd arbeid under pandemien startet blant annet med å få definert gravferd som samfunnskritisk funksjon. Det er viktig å sikre at vi også i krisetider har nok personell til å gjennomføre gravferdsseremonier.

Fra 12. mars fram til midten av mai var Norge mer eller mindre stengt ned. Parallelt med at samfunnet gradvis åpnet opp igjen fikk Norges Kristne Råd en viktig rolle i utarbeidelse av smittevernveiledere for «gudstjenester og kirkelige handlinger» og «Aktiviteter for barn og unge»

Mange henvendelser

Vi har også erfart at trossamfunn utenfor NKRs egne medlemmer har tatt i bruk vår smittevernveileder og hatt stor nytte i å følge oppdateringen fra NKR i hele 2020.

Henvendelser knyttet til koronasituasjonen har vært enorme. En av NKRs funksjoner er å være et serviceorgan for medlemskirkene. Det er i aller høyeste grad blitt gjeldende dette året.

Nasjonal bønnedag

Søndag 22. mars var hele Norge samlet til felles nasjonal bønnedag. Da fikk vi virkelig prøvd ut nye digitale verktøy som samlet på tvers av stengte kirkedører. - Selv om vi ikke kan møtes fysisk, kan vi samles i bønn der vi er.

I tillegg digitalt ledede bønnesamlinger hele dagen utarbeidet NKR forslag til hvordan den enkelte kunne gjennomføre sin egen bønnesamling, med ferdigskrevne bønner, bønneemner og eget opplegg for barn og familie.

– Vi trenger å overgi oss selv, hverandre og alt liv som er truet til håpets og kjærlighetens Gud, uttrykte generalsekretær Erhard Hermansen i forkant av bønnedagen.

Kirken med på samfunnsdugnaden

I forbindelse med bønnedagen uttrykte vi viktigheten av at kirken deltar i samfunnsdugnaden for å stoppe smittespredningen og følger råd fra nasjonale, regionale og lokale myndigheter.

Historisk har kirkene hatt en viktig betydning i krisetider.

Samtidig som vi satt isolerte inne i våre stuer, sto hundretusenvise av flyktninger fortvilet og sammentrengt på grensene til Europa. Annen nød og uro fortsatte å true menneskers liv mange steder i verden - og nå kom korona i tillegg.

Dette var bakteppet for at vi inviterte kirkene i Norge til en felles bønnedag.

Prøve oss frem

Under bønnedagen fikk vi prøve ut nye digitale løsninger for overføring av gudstjenester og andre arrangementer.

Vi la ut alternative opplegg til bønnesamlinger på hjemmesiden vår til bruk for de som ønsker. Selvfølgelig gikk bønnedagen live på Facebook.

ANDAKT: Øyvind Haraldseid, generalsekretær i Det Norske Baptistsamfunn.

Handler om fellesskap

Ingull Grefslie, prest i Metodistkirken i Norge, forteller om erfaringene med å gjøre ting på nye måter og ha en felles bønnedag på tvers av kirketilhørighet.

“2020 var et utfordrende år. Som kirke lærte vi virkelig å gjøre ting på nye måter, men også å se annerledes på oss selv. Kirken er ikke stengt, bare bygningen! Fordi vi er kirken, Jesu Kristi levende kropp. Og vi er overalt!

Kirke handler om fellesskap. I fellesskapet deler vi Guds ord, men også livet vårt. I fellesskapet finner vi oppmuntring og glede, men vi kan også dele sorg og uro. I

fellesskapet kan vi bære hverandre. Tradisjonelt har vi gjort dette gjennom fysiske fellesskap og møteplasser. Nå har dette vært umulig.

Det fikk vi erfare også i forbindelse med den nasjonale bønnedagen 2020. Selv om vi ikke kunne samles fysisk, så kunne vi samles i bønn på tvers av konfesjonelle grenser. Den ble markert i lokale kirker, der det var mulig, og i mange digitale gudstjenester. Vi kunne stå sammen i bønn for de som var syke og smittet, for de som kjente på frykt, uro eller ensomhet, for helsearbeidere, og for familier som har mistet noen eller levde i bekymring for sine nærmeste.”

LOVSANG: Lovsangsteam fra OKS-Kirkene.

FELLESBØNN: Sr. Anne Bente Hadland leder i bønn fra Kaktarinahjemmet.

NTSF: Samtale i bredden av Kirke-Norge

Norsk teologisk samtaleforum (NTSF) har de siste tre årene arbeidet med prosjekt om bioteknologi. Prosjektet ble sluttført og lansert digitalt med heftet "Hva er da et menneske?" i mai 2020.

Samtidig som Stortinget behandlet ny bioteknologilov lanserte Norsk teologisk samtaleforum (NTSF) heftet: «Hva er da et menneske ...»

Norsk Teologisk Samtaleforum (NTSF) har ansvar for arbeidet med ulike teologiske temaer i Norges Kristne Råd, og tilsvarende i Norge Faith and Order-arbeidet i internasjonale organer. NTSF består av 1-2 medlemmer fra hvert av NKRs medlemssambund og observatører.

Vi er svært glade for at vi igjen har representanter for katolsk og ortodoks tradisjon, noe vi ikke har hatt i store deler av siste periode. NTSF er dermed mer komplett og bredden av den kristne kirke er godt representert. NTSF har i hele perioden vært ledet av Hilde Marie Movafagh (leder, Metodistkirken), Tor Tjeransen (nestleder, Adventistkirken), og Lemma Desta fra sekretariatet i Norges Kristne Råd.

Grundig arbeid

NTSF har de siste tre årene arbeidet med et prosjekt om bioteknologi etter forespørsel fra Norges Kristne Råd.

Prosjektet ble sluttført i mai og lansert digitalt med heftet «Hva er da et menneske?». Prosjektet har bestått av å lytte til fagfolk innen bioteknologi og medisinsk etikk, lytte til de ulike kirkenes tilgjengelige ressurser på området, drøfte etiske metoder og tilnærmingsmåter til feltet, og hva vi som kirker kan bidra med i de mange overveielser bioteknologien innebærer.

NTSF har lagt stor vekt på hvilke dilemmaer bioteknologien skaper men også forsøker å løse, og hvem som blir sårbare i de aktuelle debattene. Det har også vært politiske skifter i prosjektperioden som har endret hva som står på spill når bioteknologien behandles politisk. Heftet

er en ressurs for de lange drøftingene og refleksjonene på feltet, og Norges Kristne Råd i samarbeid med andre vil følge opp arbeidet med webinarer og andre ressurser.

Digital ekklesiologi

Høsten 2020 gjennomførte NTSF første del av et kortvarig prosjekt om digital ekklesiologi. Prosjektet innebar å få en oversikt over hvordan kirkene hadde løst den akutte digitaliseringen som oppsto under koronakrisen og hvilke teologiske spørsmål som oppsto i denne prosessen. Alle kirker hadde et økt digitalt nærvær.

Gudstjenester og andakter ble tilbudt på digitale plattformer. Nattverdutdeling har kirkene løst svært ulikt, noe som samsvarer med de ulike kirkenes nattverdteologi. Karismatiske uttrykk har blitt betydelig dempet når møteformen er digital i sammenhenger hvor slike uttrykk har sin naturlige plass. Det er en felles erfaring at det digitale fellesskapet er et fellesskap og at en del av det digitale arbeidet som er utviklet i koronaperioden vil fortsette. Samtidig har diakonien og det fysiske menighetsfellesskapet vært et stort savn på tross av kreative former for å møte hverandre likevel.

NTSF vil komme tilbake til prosjektet om digital ekklesiologi om en stund når vi ser hvordan det digitale kirkelivet utvikler seg ytterligere. Når dette skrives starter NTSF på et nytt prosjekt om religionsteologi, altså hvordan vi som kristne kirker og ut fra kristen teologi ser på den religiøst andre.

(Les også kronikken under Del 2: s. 48)

FERDIG PRODUKT: Hilde Marie Movafagh leder i NTSF og Erhard Hermansen viser frem heftet "Hva er da et menneske?"

“ Kristne kirker og trossamfunn i Norge er en mangfoldig gruppe, men vi står sammen om å fremme menneskeverd, mennesket som skapt og elsket.

Kirke på nye måter

Vi er inne i en ny hverdag, og den begynte for fullt da pandemien rammet i 2020.

Siden 2018 har Norges Kristne Råd tydelig løftet opp spørsmålet om hvordan morgendagens kirke kommer til å se ut. Gjennom 2020 har kirkene plutselig sett helt annerledes ut. Fellesskapene har blitt utfordret. Nye samværsformer har blitt hverdagen. Sentrale spørsmål rundt hva kirken er og skal være har blitt aktualisert. Dette er en ny virkelighet som mange har erfart som både vond og krevende.

Samtidig har vi gjennom dette året sett hvor tilpasningsdyktig kirken er på sitt beste. Over hele landet ser vi mennesker som samles på nye, kreative måter. Evangeliet finner nye veier. Vi ser felleskap på nye måter gjennom gudstjenester, smågrupper, samtaler, kurs, konserter, bønnesamlinger, kirkekafe m.m. digitalt, i naturen eller i kirkene. Og vi ser kirkelige ledere som i tro verner om kirkens umistelige skatter, midt i en tid preget av isolasjon, frykt og voksende polarisering.

Ressurser og nettverksbygging

Et tydelig ønske om at kirkene sammen skal løfte opp Kirke på nye måter, har blant annet ført til opprettelse av en prosjektstilling fra høsten 2020. Kjetil Sigerseth startet i 20 % stilling fra august.

Nettverket Kirke på nye måter er i hovedsak et åpent, løst, ikke-formalisert nettverk der hvem som helst kan melde seg på for å få tilsendt nyhetsbrev eller delta på fagsamlinger. Ressursene som legges ut på nett legges også åpent tilgjengelig.

I løpet av 2020 et det satt sammen en ressursgruppe med deltakere med et tydelig engasjement rundt Kirke på nye måter, og med tilhørighet til ulike deler av kirke-Norge.

Nettsider og andre medier

Det har vært et uttrykt behov for å samle ressurser som kan inspirere og utruste oss alle til å være kirke både i vår tid, og i tiden som kommer. Foreløpig er det etablert nye ressursider på nett, der vi samler både internasjonale og norske erfaringer. Dette er også tenkt som levende ressursider som stadig oppdateres med relevant stoff rundt temaet.

Det er fortsatt et stort behov for å samle eksempler på nye, modige, norske uttrykk for kirke. Podcast og videopodcast har vært måter å gjøre dette på til nå, men det er ønskelig og nødvendig at vi også kan presentere de gode eksemplene som videopresentasjoner. Dette er mer ressurskrevende, men noe som vi ønsker å realisere blant annet i samarbeid med kirkene.

Fagsamlinger

Et viktig utgangspunkt i arbeidet med å løfte Kirke på nye måter som en utfordring og mulighet, har vært å legge til rette for gode fagsamlinger. Dette har blitt vanskelig å gjøre fysisk gjennom 2020. Den planlagte fagdagen i Oslo i slutten av mars måtte avlyses. Til erstatning for slike fagdager er det lagt til rette for åpne webinarer. I mai inviterte NKR til et webinar med tema om å være kirke på nye måter i dag. Her hadde vi med oss biskop Graham Cray fra England, Erik Andressen (Oslo misjonskirke Betlehem) og Robert Erlandsen (DNA-fellesskapet). Cray utfordres oss blant annet på det engelske begrepet *Dying to Live*. Dette begrepet har blitt veldig viktig i arbeidet med *Fresh Expressions* i England, og sier noe om viktigheten av å være villig til å legge bort blant annet noe av den kulturen vi bærer med oss som kirke, for at nye mennesker skal se evangeliet tydeligere.

Når vi ønsker at menigheten skal romme ulike mennesker, mennesker med ulike språk og kulturelle uttrykk, må vi være villig til å gi avkall på noe av det som er og har vært.

I november tok vi temaet videre ved å invitere til webinarer "Er kirken for alle?". Her så vi på behovet for at kirkene kan åpne opp for et større kulturelt mangfold. Gjester på webinarer var Maicon Steuernagel (Oslo International Church), Shalome Croos (Ung Baptist, Tamil Grace Evangelical Church), Øyvind Stabrun (Dnk i Groruddalen), Anne Mari Schiager Topland og Mozghan Krohn-Rad (Oslo storbymenighet) og Cristina Pereyra-Paz (student Ansgar høyskole). En rød tråd gjennom bidragene var behovet for at kirkene har et større fokus på relasjoner enn på aktiviteter. Flere la også vekt på hvor avgjørende det er at lederskapets sammensetning reflekterer det kulturelle mangfoldet en ønsker å se i menigheten. Digitale møteformer har åpenbart begrensninger. Men oppslutningen rundt webinarer har vært gode og tilgjengeligheten ser ut til å være bedre enn ved fysiske samlingspunkt. Slike samlinger kan også enkelt tas opp og gjøres åpent tilgjengelig for ettertiden. Digitale webinarer har også gjort det enklere å invitere internasjonale gjester.

Vekst og utbredelse

Fortsatt erfarer vi at vi er i startfasen av et langsiktig arbeid, og at strømmen i Norge fortsatt går sakte når det gjelder Kirke på nye måter. Samtidig merkes det at tema

som Kirke på nye måter eller Kirke i en ny tid aktualiseres i økende grad på samlinger rundt om i kirkesamfunn, bispedømmer og byer.

I november deltok blant andre NKR på en felleskirkelig samling i Hamar der dette var et hovedtema. Noen kirkesamfunn har også kommet lengre enn andre - ved å tydelig sette Kirke på nye måter opp som en hovedlinje i arbeidet fremover. Temaet har ikke blitt mindre aktuelt i pandemiåret 2020. Raske skiftninger i forutsetninger for kirkene, og store og raske omstilling lokalt, har også bidratt til en økende selvransaking rundt om på hva kirken er, kan, og skal være for mennesker i by og bygd.

Vi tror NKR har en viktig rolle, sammen med kirkene, i å løfte perspektivet på hvordan vi kan og skal være kirke i dag og i fremtiden. En økende bevissthet på Kirke på nye måter, flere nye lokale forsøk, samarbeid på tvers av kirker og fagmiljøer, relasjoner til tilsvarende arbeid i andre land, tilgjengeliggjøring av gode ressurser, og opparbeiding av ny kunnskap og kompetanse, er noe vi ser som særlig aktuelt og nødvendig for å utvikle dette arbeidsområdet de kommende årene.

Flerkulturelt kirkelig nettverk - kriseåret 2020

Flerkulturelt kirkelig nettverk (FKN) består av kirkesamfunn, kirkelige organisasjoner og migrantmenigheter som jobber for inkluderende fellesskap i kirkene og i samfunnet, lokalt såvel som nasjonalt. I 2020 ble vi utfordret til å tenke flerkulturelt fellesskap over dataskjermer.

Det flerkulturelle arbeidet i Norges Kristne Råd var i 2020 som så mye annet preget av COVID-19. Usikkerhet, endringer, omstilling i form av økt bruk av digitale løsninger og fokus på å bidra til myndigheters arbeid mot pandemien har satt stort preg på alt arbeidet.

I midten av mars 2020 kom den første runden med nødvendige restriksjoner og tiltak. Norges Kristne Råd som ressursorganisasjon spilte en viktig rolle i håndteringen av pandemien. Helseråd og informasjonsforming side om side med mobilisering for fellestiltak ble deler av strategien.

Når andre bølge av pandemien inntraff på senhøsten deltok vi i produksjon av informasjonsvideo på initiativ fra Statsministerens kontor. Videoen ble teksten på Amharisk, Tigrinja og Engelsk. Etiopiere og Eritreere utgjør litt over 40 000 personer i Norge til sammen. Erfaringen viser hvilke viktige roller menigheter spiller, og hvor stor ressurs de er for disse samfunnene.

Aktive i samfunnsbildet

Kampen om likebehandling - for like muligheter for alle og et verdig liv uten rasistiske motivert diskriminering og forskjellsbehandling - fikk global oppmerksomhet etter politivolden mot en svart person

- George Floyd - i USA, mai 2020.

Debatten og mobiliseringen spredte seg verden over, og den vokste også i Norge. En sterk markering fant sted i Oslo og andre byer selv midt i pandemien.

Vi har vært en aktiv del av dette arbeidet.

“

Men én ting gjør jeg: Jeg glemmer det som ligger bak og strekker meg etter det som er foran, og jager fram mot målet, mot den seiersprisen som Gud fra det høye har kalt oss til i Kristus Jesus.

- (Fil. 3:13-14)

Informasjonstiltak

Flerkulturelt kirkelig nettverk og kontakten med migrantledere ble en aktiv del av informasjonsformidlingen; deltok med råd og restriksjoner, og hjalp til med å innhente informasjon om hjelpebehov i disse miljøene.

Etter den første bølgen med korona våren 2020 utarbeidet vi et prosjekt sammen med KIA øst. Vi søkte ekstraordinært tilskudd til informasjonstiltak for innvanderbefolkningen i regi av frivillige organisasjoner 2020 hos IMDI. Søknaden vår fikk avslag.

Maktforhold

Debatten om rasisme, inkludering og mangfold er et krevende tema som rokker ved maktposisjoner, ressursfordeling, selvbylde, identitet og tilhørighet. Det er en krevende debatt i samfunnet så vel som i kirkene. I nettverket bidrar vi til å bevisstgjøre kirkene - utfordre dem til å se nærmere på maktforholdene i egne struktur og relasjoner fra lokal menighet til kirkesamfunn, nasjonal og global økumenikk.

I lys av Black lives matter-mobiliseringen og debatten om inkludering har vi bidratt gjennom kronikker og intervjuer i media,

INNSPILLING AV KORONA-VIDEO: Generalsekretær i NKR Erhard Hermansen, statsminister Erna Solberg og koordinator for flerkulturelt arbeid i NKR Lemma Desta.

presentasjoner og foredrag under kirkelig arrangementer. Temaet har også stått sentralt i rådgiver Lemma Desta sitt engasjement i det europeisk migrasjonsnettverk CCME.

Tett oppfølging

Festivalsjef, Lemma Desta, leder pinsefestivalkomiteen og arrangerer månedlig bønnemøte for pastorer i migrantmenigheter.

Facebook-siden for nettverket vedlikeholdes med deling av rapporter, nyheter, hendelser og kommentarer.

Siden har i overkant av 300 følgere fra ulike deler av landet, alder, kjønn og kirketilhørighet.

PINSEFESTIVAL: Stor deltagelse fra et mangfold av kirke- og trossamfunn under pinsefestivalen 2020.

Europeisk migrasjonsarbeid

Stengte grenser som følge av Covid-19 førte med seg ekstra store utfordringer på migrasjonsfeltet. I Morias flyktningleirer brant det - i alle betydninger av ordet.

Allerede hardt rammede migrantmiljøer i mange Europeiske land fikk ekstra byrde på toppen av en allerede uholdbar situasjon som følge av pandemien.

Stengte grenser, reiserestriksjoner og smittespredning i flyktningleirer har stoppet framgangen i prosesser med å finne felleseuropeiske løsninger i humanitærarbeidet.

Uretturnerbare asylsøkere

Den uholdbare situasjonen for ureturnerbare, lengeværende asylsøkere i Norge preget vårt arbeid i 2020. Vi utarbeidet et høringssvar om engangsløsningen for utvidet opphold for mindreårige og lengeværende asylsøkere, som regjeringen lovet i fjor. I høringssvaret utfordret vi regjeringen til å utvide rekkevidden for hvem som kunne omfattes av løsningen. I høringssvaret vektla vi uretten i å la mennesker leve i limbo i år etter år.

Vi påpekte at Norge trenger et regelverk som ivaretar ureturnerbare på en mer human måte. I de utlendingssaker hvor både frivillig retur og tvangsretur ikke er mulig å gjennomføre, bør det settes en grense for hvor lenge mennesker kan bo i Norge uten rettigheter.

Vi deltok på migrasjonspolitisk fagseminar i november med fokus blant annet utviklingen hjemme og ikke minst det nye asylpolitiske forslaget lagt fram av EU kommisjonen – kjent som EU Migration Pact.

Takker av

I år avsluttet Lemma Desta rollen som styreleder for Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), etter tre og et halvt år i vervet. Norges Kristne Råds medlemskap i nettverket ble formelt godkjent på den digitale generalforsamlingen i høst.

AKTIVITETER I 2020

2020: Årets pinsefestival ble heldigital

Den årlige Pinsefestivalen er et unikt samlingspunkt for det økumeniske og flerkulturelle kristne mangfold i Oslo. Og pinsefestival ble det også i pandemiåret 2020 - med stor deltakelse og gode tilbakemeldinger.

Pinsefestivalen har sin hensikt å skape begeistring over kristen tro og samtidig feire pinsen sammen. Festivalen sammenkobler menneskene og menighetene og bidrar til økumenikk og integrering/inkludering.

Planleggingen av årets festival startet høsten 2019. Vi planla å sette større fokus på menighet og trossamfunn som arena for trygg oppvekst for barn og ungdom, men planen ble endret når COVID-19 inntraff.

På kort tid tok festivalkomiteen grep, heiv seg rundt og arrangerte festivalen digitalt. 2020 ble året vi måtte tenke flerkulturelt samarbeid over dataskjermen.

Samlet inn bidrag

På Kristi himmelfartsdag ble en festivalgudstjeneste spilt inn i Mortensrund kirke i Oslo – en gudstjeneste som senere ble sendt under Pinsefestivalen. Her deltok kor, menigheter og artister med musikalske bidrag som ga gudstjenesten et skikkelig oppsving. Pinsepastor Egil Svartdahl talte, mens pastor i Oslo Storbymenighet Frikirke Anne Mari Schiager Topland og festivalsjef Lemma Desta ledet gudstjenesten. En positiv mulighet ved digitaliseringen var at vi kunne samle inn tekster om pinsen og lest opp på ulike språk av pastorer og kirkeledere i hele landet, i tillegg til videohilsen fra statsråd Kjell Ingolf Ropstad. På forhånd spilte de inn videohilsener som vi sendte løpende under festivalen.

Krisen synliggjør muligheter

Det har vært et krevende år for oss alle. Restriksjoner på samlinger, besøk og reiser har gjort jobben vanskelig. Men krisen

har samtidig åpnet for nye muligheter. Slik som økt bruk av digitalisering har gitt oss et kunnskapsløft som vil komme godt med videre; økumenisk samarbeid har blomstret digitalt – og mest av alt har vi sett hvor mye samfunnsnyttig kompetanse et bredt spekter av menigheter og dets ledere besitter.

Digital pinsefestival har også gjort festivalen mer kjent utover hele landet; åpnet mulighet for deltakelse og bidrag uten geografiske begrensninger. Det er en nyttig erfaring vi tar med i arbeidet videre.

Vellykket på tross av alt

På tross av alle odds ble det en vellykket festival med over 6000 som fulgte festivalen.

Festivalsjef: Lemma Desta ledet den årlige Pinsefestivalen gjennom kriseåret 2020.

Digital pinsefestival har gjort festivalen mer kjent utover hele landet. Det har åpnet mulighet for deltakelse og bidrag uten geografiske begrensninger.

“Kristi kjærlighet beveger verden til forsoning og enhet” ...

... det var hovedtemaet da 25 deltakere fra ulike land, kirker og teologiske institusjoner møttes til det nordiske Faith and Order-møtet 2020.

23. og 24. januar var Norges Kristne Råd vertskap for et nordisk Faith & Order-møte i Oslo. Her deltok 25 deltakere fra ulike land, kirker og teologiske institusjoner.

Hovedtemaet var hentet fra Kirkenes Verdensråds (KV) kommende generalforsamling: “Kristi kjærlighet beveger verden til forsoning og enhet.”

Gjensidig anerkjennelse

Faith & Order er en kommisjon under Kirkenes Verdensråd (World Council of Churches - WCC) som arbeider med spørsmål om tro, lære og kirkeordning. Sammen med det som tidligere het Life and Work, en mer diakonal arm, var det disse to strømningene fra tidlig 1900-tallet som «slo seg sammen» og ble grunnlaget for det som ble Kirkenes Verdensråd (1948).

Faith & Order har vært – og er – opptatt av å fjerne hindringer for gjensidig anerkjennelse av kirkemedlemmer og prester, av å overvinne barrierer som hindrer natverd fellesskap og av å hjelpe kirkene til å uttrykke kristen tro mer samstemt og anerkjenne ulike uttrykk for denne troen. I tillegg til formell representasjon har vi i Norden et nettverk som møtes årlig, for å oppdateres på og drøfte noe av det som står på Faith & Orders og KVs agenda, samt bringe inn viktige temaer fra egen kontekst.

Forsoning og enhet

Odair Pedroso Mateus, KVs direktør for Faith & Order, gav deltakerne en oppdatering på arbeidet generelt, og holdt ett av de to hovedforedragene. Han reflekterte rundt begrepet Kristi kjærlighet, og potensiale i en mobilisering og fordypning av dette i prosessen fram mot generalforsamlingen.

samlingen.

Også begrepene forsoning og enhet er svært aktuelle i vår tid, og må ut av de trange teologiske rom, mente han. Mateus argumenterte også for at enhetsarbeid i kirkene må stå i organisk sammenheng med enhetsarbeid generelt, og at kirkene har et kall til å være et «mot-tegn» mot det som splitter og bryter ned. Kirkene har et kall til å mobilisere Kristi kjærlighet i vår verden.

Åpenhet ved ueiavalg

Sturla Stålsett, professor ved MF vitenskapelig høyskole, hadde temaet “Countering closures: Churches' call to openness in times of polarization and fragmentation.”

Med utgangspunkt i disiplenes erfaringer av frykt bak lukkede dører (Johannes kap 20), og vår tids erfaring med polariserende identitetspolitikk og populisme, reflekterte Stålsett over mulige veivalg framover. En fornyet forståelse av koplingen mellom den oppstandne Kristus og Den Hellige Ånds gjerning, er en nøkkel mente han. Den Hellige Ånd bryter gjennom stengte dører også i dag.

Stålsett spør: Men ser vi dagens sårmerker, på han som plutselig kommer gjennom våre stengte dører?

Refleksjoner på tvers av

Rektor Hilde Marie Øgreid Movafagh, fra Metodistkirkens Teologiske Seminar og professor Stephanie Diethrich, VID vitenskapelige høyskole var blant de utmerkede bidragsytere i tillegg.

Noe av det fineste med slike samlinger er respektfulle samtaler, fellesskap og refleksjoner på tvers av kirkesamfunn og

23. og 24. januar var Norges Kristne Råd vertskap for et nordisk Faith & Order møte i Oslo. Her deltok 25 deltakere fra ulike land, kirker.

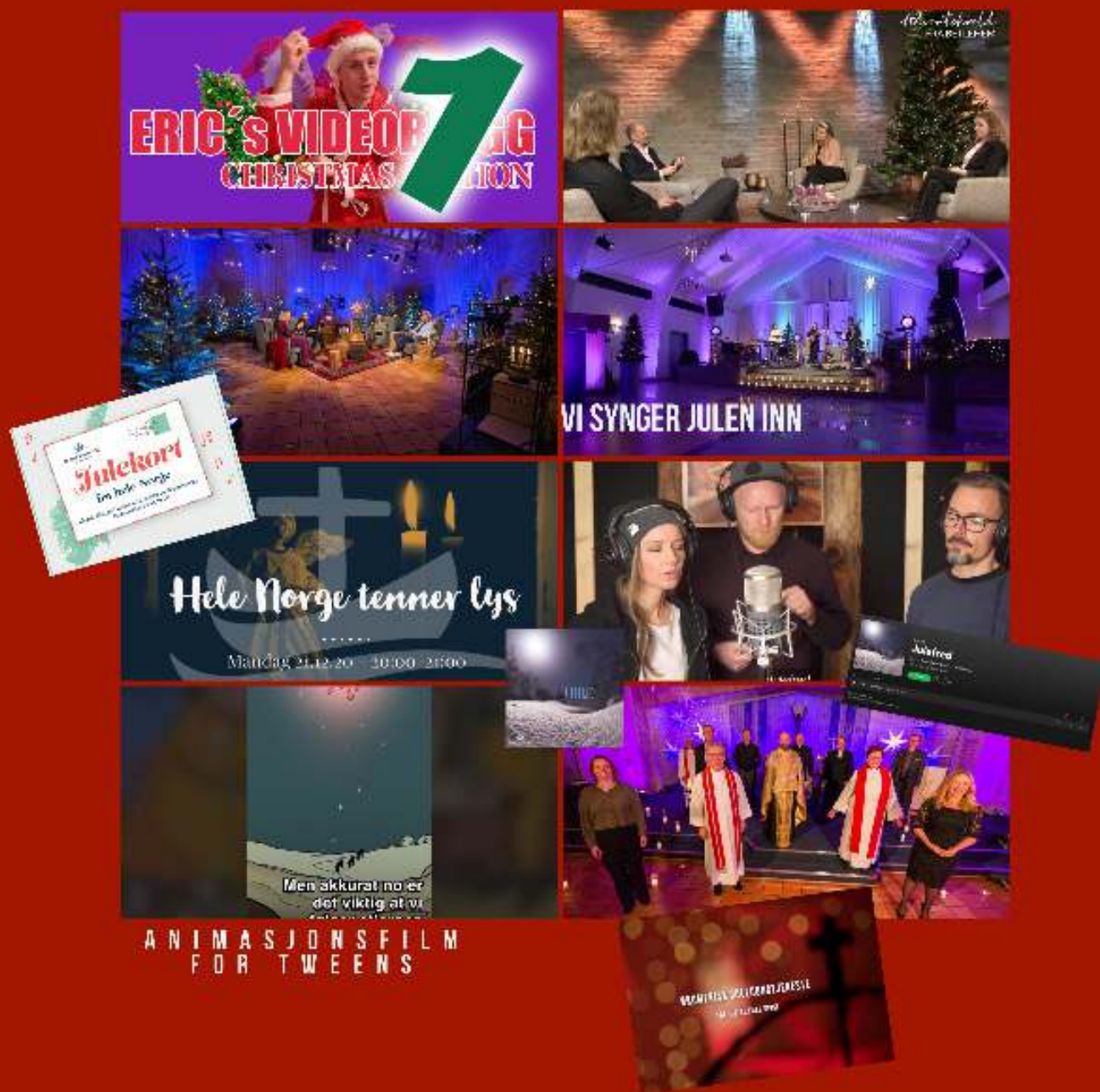
landegrenser.

Oslo-biskop Kari Veiteberg inviterte hele gjengen til bispegården på kvelden, med gode refleksjoner om både historiske og aktuelle blikk på kirkeliv i Oslo. Og fellesskap rundt måltid og alter.

“

Men ser vi dagens sårmerker, på han som plutselig kommer gjennom våre stengte dører?

- Sturla Stålsett, MF-professor

DIGITALE JULEPRODUKSJONER 2020

Norges Kristne Råd
KIRKENE SAMMEN

Alternativ jul

Korona-situasjonen gjorde at kirkene landet rundt måtte tenke alternativt til det tradisjonelle programmet i advents- og juletiden med aulyste julekonserter, forestillinger, gudstjenester og så videre. Det resulterte i et fyrverkeri av juleproduksjoner i regi av Norges Kristne Råd.

I slutten av november kom Barne- og familiedepartementet med en ekstrabevilgning som gjorde det mulig å skreddersy ulike digitale eventer som var med og løftet frem enheten og bredden i kirke-Norge.

– Da vi fikk disse midlene, hadde vi et sterkt ønske om å være med å spre tro og håp i en krevende tid, derfor planla Norges Kristne Råd noen digitale arrangement som vi tenkte ville bety en forskjell for alle lag av befolkningen gjennom advent og jul, sier generalsekretær Erhard Hermansen.

I perioden 3. desember til 26. desember arrangerte Norges Kristne Råd hele 11 ulike digitale eventer.

Julekort fra hele Norge

Idéen om «Julekort fra hele Norge» kom til gjennom en brainstorming med TV Inter. Tanken var at siden mange julekonserter og andre eventer i førjulstiden ikke kunne arrangeres, ville vi ta initiativ til en «dugnad for hele landet» i sosiale medier hvor menigheter, bedehus og andre kristne aktører fra hele Norge ble med i en stor førjulsevent. Vi ville vise at kristen-Norge står sammen, løfte fram ulike talenter og holde opp fokuset på juletiden og håpet vi har i Jesus Kristus.

Dette var første gang at så mange ulike kirkelige krefter kom sammen på en slik måte. Alle ønsket å bidra til å gjøre førjulstiden litt lysere, spesielt for de som følte at julen kom til å bli annerledes.

Gjennom sendingen ble det vist spenstige musikalske og kunstneriske bidrag fra svært mange kirkesamfunn, fra Kirkenes i nord til Lindesnes i sør.

Sendingen gikk live fra et studio med programledere som loste oss gjennom kvelden. I studioet var det også talkshow-stemning, hvor vi hadde mange spennende gjester for å snakke om jul, juletradisjoner og om den vanskelige koronatiden.

Vi ønsket å skape en sending hvor vi tok opp aktuelle temaer som folk kjente på, samtidig som folk kunne føle seg ønsket, velkommen og få noe av den gode julestemningen som kanskje hadde druknet litt i juleforberedelsene.

Programmet ble sendt og krysspublisert i en stor livestream på ulike Facebook-sider i en hele tre timer lang sending. Vårt Land og Dagen sendte fra sine nettsider, TV Inter sendte fra sin Facebook-side, den nye kristne TV-kanalen TBN Nordic sendte, samt en rekke av våre medlemskirker. Julekort fra hele Norge ble sett av over 100 000 på våre flater.

Eric's videoblogg

Eric Tryland fra Frikirkens Barn og Unge lagde en videoblogg for oss som ble vist en gang i uken gjennom adventstiden. Bloggen var rettet mot tweens, og tok temperaturen på julestemningen gjennom adventstiden.

Animasjonsfilm om juleevangeliet

Dagen før dagen, lillejulaften lanserte vi også en helt ny animasjonsfilm for den samme målgruppen som videobloggen (tweens). Her ble julens glade budskap fortalt på en litt annerledes måte. Vi fikk følge med Josef og Maria til Betlehem og fikk historien gjenfortalt med et korona-perspektiv. Hvordan klarte de tre vise menn å

passee på koronameteren i stallen?

Adventdskveld fra Betlehem

Tredje søndag i advent sendte vi «Adventskveld fra Betlehem». Pastor Erik Andreasen i Oslo misjonskirke Betlehem inviterte ulike gjester til en hyggelig adventskveld i god gammeldags talkshow-stil. Kristin Minde m/band spilte.

Vi synger julen inn

«Vi synger julen inn» ble spilt inn i Sula frikirke. Det klassiske julesangprogrammet hvor sangere og musikere leder oss i de kjente og kjære julesangene. Søstreng Ingelin Reigstad Norheim og Hildegunn Garnes Reigstad, bedre kjent som Garness gjorde en stopp midt i juleturneen for å være med, ungdommer fra Volda videregående skule deltok. Programmet ble ledet av generalsekretær Erhard Hermansen.

«Hele Norge tenner lys»

Den 21 desember, på årets mørkeste dag, ønsket vi å fylle Norge med lys og varme på nett. Vi oppfordret derfor alle rundt i Norge til å tenne lys for håpet vi har i Jesus og håpet om lysere tider og poste dette på sosiale medier på FB-arrangementet «Hele Norge tenner lys».

Ny julesang: «Julefred»

Som en del av den digitale dugnaden, ble det også komponert og spilt inn en helt ny julesang. Sangen fikk navnet «Julefred» og skulle si noe om året vi hadde gått gjennom, samtidig som den også løftet fokuset på håpet i Jesus. Frøydis Grorud hadde produksjonsansvar for låten som ble komponert av Peter Hallström, oversatt av Karin Okkenhaug og spilt inn studioet «Musikkloftet» i Asker. Trioen Ole Børud, Lewi Bergrud og Maria Solheim hadde vokal på sangen som i skrivende stund er spilt av rundt 20 000 ganger på Spotify. I tillegg er musikkvideoen sett av ca. 8000.

Økumenisk julegudstjeneste

2. juledag sendte vi en økumenisk julegudstjeneste hvor Farmen-presten Thor Haavik

talte. En rekke kirkeledere deltok gjennom gudstjenestene, og det musikalske ble ledet av Inge Andreas Jacobsen med band. Vår nye julelåt, «Julefred», som handlet om året vi gikk gjennom, ble framført for første gang med Frøydis Grorud på saksofon.

Gudstjenesten ble sendt og krysspublisert i en stor livestream på ulike Facebook-sider. Vårt Land sendte fra sine nettsider, TV Inter sendte fra sin Facebook-side, den nye kristne TV-kanalen TBN Nordic sendte, samt en rekke andre av våre medlemsskirker.

Den økumeniske julegudstjenesten ble sett av like over 85 000 i alle sendeflater.

Statistikk for juleprogrammer 2020

Nøkkeltall på Norges Kristne Råd sin Facebook-side pr. 10.02.21

- Totalt antall visninger på 11 eventer: 141 759
- Snitt pr. event: 12 888
- Totalt antall klikk på innlegg: 15 693
- Snitt pr. event: 1427
- Totalt antall reaksjoner, kommentarer og delinger: 3368
- Snitt pr. event: 307
- Totalt antall delinger: 299
- Snitt pr. event: 28
- Totalt antall kommentarer: 652
- Snitt pr. event: 60
- Totalt antall reaksjoner: 2417
- Snitt pr. event: 220

Rikholdig mosaikk: Kirkene sammen mot moderne slaveri

Webinar på polsk, konserter, gudstjenester, konfirmantbesøk til slaveskip-utstilling, seminarer og brev til barne- og familieministeren - Global uke 2020 formet seg til en rik mosaikk av virkemidler trass i pandemiens begrensninger. Synligheten i medier og blant politikere ble rekordstor.

2020 var et krevende år for verden. 255 millioner jobber gikk tapt og fattigdommen økte for første gang på 23 år. Rapport etter rapport beskriver hvordan Covid-19 har bidratt til mer sårbarhet hos mange mennesker, dermed også til «gunstigere forhold» for de som vil utnytte andre. Særlig rammet ble de som ikke fanges opp av noe velferdsnett og særlig kvinner og barn. I kjølvannet av pandemien er det dokumentert mer barnearbeid, tapt skolegang, lønnsstyveri, forverrede arbeidsvilkår og mer seksuell utnyttelse. Samtidig gjorde nedstengingen det vanskeligere å føre tilsyn. Antall overgrep via nettet, også mot barn i Norge, har gått opp.

70 + arrangementer

Opptellingen etter 2020 vitner om sterkt eierskap til tematikken midt i «motvinden» fra ytre begrensninger. Minst 70 arrangementer gikk av stabelen i regi av ni kirkesamfunn og særlig under uka i november.

Minst 3200 personer deltok fysisk eller var registrerte deltakere. I tillegg kommer alle som fulgte sendinger via nettet i kortere eller lengre bolker eller så det senere.

menigheter gjennomførte sine planer eller omgjorde dem til digitale sendinger, mange valgte en kombinasjon.

Da fysisk kveldsgudstjeneste måtte utgå, la f. eks. Meland kirke ut et konkret opplegg til å følge hjemmefra, som alternativ til fysisk gudstjeneste:

- Høyre andakten
- Ta testen Slaveryfoot for å finne estimat på kor mange slavar som jobbar for deg.
- Be til Gud og snakk med familien, husgruppa eller vener om hva du kan gjøre med det du fann ut. (Sjå tips i fakta- og handlingsheftet.)
- Offer går til NMS, som jobbar aktivt for å bekjempe urett i verda. (Frå nettsida til Meland kyrkje (Dnk))

9-åringer på agentsamling

På skolens planleggingsdag laget Ås menighet en «Agent for rettferdighet»-dag for 19 niåringer. De et opplegg utarbeidet av Kirkens Nødhjelp. I små kohorter løste barna oppgaver, løp sporløp, lærte om fairtrade og lagde lykter for å «være lys i mørket».

Urettferdighets- og fattigdomsproblematisering ble knyttet til moderne slaveri. I søndagsgudstjenesten etterpå presenterte noen av barna hvordan fairtrade fungerer.

“Et mer verdig arbeidsliv” - webinar for polske arbeidsimmigranter

Polakker er den største innvandrergruppen i Norge og bidrar til viktig verdiskapning. Dessverre blir mange dårlig behandlet av sine arbeidsgivere og får ikke betalt det de har krav på. Under Global Uke holdt Caritas Norge og Oslo Katolske Bispedømme en paneldebatt om hvordan vi sammen kan bekjempe utnyttelse. Den foregikk på pol-

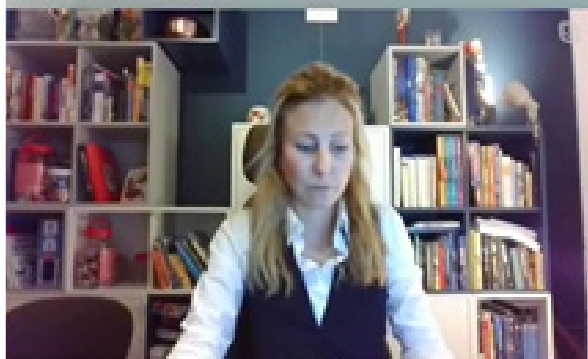
“ Vi kan ikke endre det vi ikke vet - men kunnskap gjør endring mulig!

- Kateket i Ås menighet

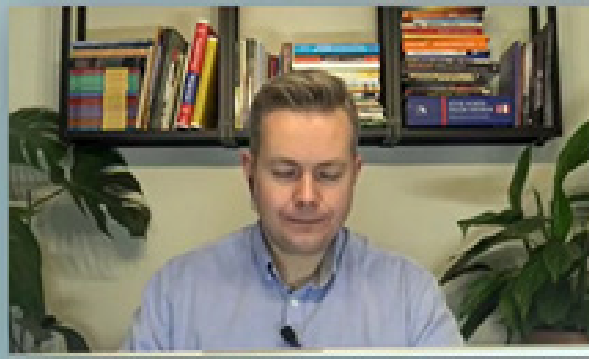
Standhaftige arrangører

Nettopp når viktigheten av å belyse moderne slaveri var ekstra stor, kunne ikke folk samles. For like før og i Global uke kom nye innstramminger etter oppgang i smittetallene. Et tyvetalls arrangementer måtte utgå eller utsettes. Men mange

Ku godniejszemu rynkowi pracy – co możemy zrobić?

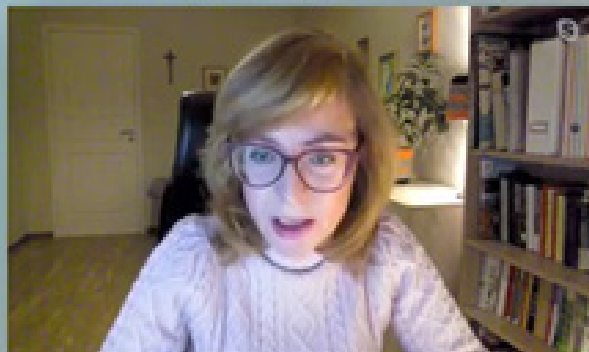
Marta Frydrych Torkildsen
doradca i prawniczka - Caritas Norge

Dominik Wojtyczka, kierownik projektów w OB&R,
członek rady parafialnej w st. Halvard kirke

Marta Bivand Erdal

Marta Tomczyk-Maryon,

“Et mer verdig arbeidsliv” - webinar for polske arbeidsimmigranter. (Foto: Screenshot fra seminar)

sk med rundt 30 deltakere. Arrangørene rapporterer om kommentarfelt som viste at deltakerne opplevde det nyttig, fant håp og informasjon om hvor de kan henvende seg.

Norsk kurs mot utnyttelse

Ti kvinner lyttet engasjert da Petra K. Brooke fra Frelsesarmeen besøkte KIAs undervisningstimer i Stavanger. De fikk høre om utnyttelsesrisiko i Norge, hvilke rettigheter arbeidstakere har og hvor det er mulig å søke hjelp.

Kursansvarlig forteller: «Flere av kvinnene eller deres nærmeste hadde egne historier der det kom fram tegn på utnyttelse eller gråsonetilfeller. En kvinne ville motivere sine barn til å ta utdanning, en annen var opptatt av sønnens arbeidsforhold. Dette er kvinner som kan påvirke sine nettverk når de får god undervisning. For mange er det relevant kunnskap også for egen del.

Det er til stor nytte at erfarne Petra kom hit for tredje år på rad under Global uke.»

Slaveskipet Fredensborg

En gruppe konfirmanter besøkte KUBEN i Arendal sin utstilling om skuta Fredensborg som deltok i den transatlantiske slavehandelen. Konfirmantpresten deler: «Dette var ikke kjent for dem og de viste stor interesse under omvisningen. Men diskusjonen om produkter, barne- og tvangsarbeid ble for fjern. En som selv har erfart utnyttelse vil kunne engasjere mer og munne ut i viljen til å handle.»

“Frihetens time” ruller uidere

Sindre Skeie og Trond Gilbergs verk om moderne slaveri fortsetter å berøre. Det ble satt opp i Randesund Frikirke og Schola Canorum i Molde domkirke framførte et utvalg. Kantoren «...vil absolutt anbefale andre å gjøre denne musikken og gjerne med drama, det var spennende.»

Mange drypp - mange berørt

Talen under gudstjenesten i Grimstad Misjonskirke fikk overveldende gode tilbakemeldinger fra både eldre og yngre deltakere: «Så bra å få hjelp til å få øynene opp for urett som skjer rundt oss!». «Her rørte du hvert fall mitt hjerte...». I sin engelskspråklige gudstjeneste løftet Home Church i Oslo temaet i intervju med en ansatt i Hope for Justice. Vårt Land strømmet gudstjenesten i Ulstein kyrkje der NKR-generalsekretæren talte og Global uke-bønnen ble bedt. Tyrifjord Adventistkirke holdt temakonsert med innebygd undervisning for 220 deltakere. Lista over store og små arenaer som belyste utnyttelse, vår befatning med problemet og hva kristen tro sier, er oppmuntrende lang. Vil alle dryppene i sum bevege folk i kirkene så flere tar i bruk handlinger? Det tror vi - og det er målet!

“Endringer trenger ikke koste penger. Det største og viktigste slaget mot moderne slaveri står om holdninger - at vi er årvåke og bryr oss om lokale og globale forhold.

- Videohilsen fra statsminister Erna Solberg

Handling må til - men hva hindrer?

I samarbeid med VON kommunikasjon gjorde NKR en kartlegging blant 20 innkjøpsansvarlige i åtte kirkesamfunn for å finne ut av hvor lett det er for menigheter å handle etisk? Vi fant at de to største barrierene for at innkjøpere skal velge etisk er 1) tilgjengelighet av etiske produkter (særlig for små innkjøpere) og 2) gode oversikter over slike produkter og leverandører. Det samlede inntrykket fra studien er at menigheter i liten grad er opptatt av etisk handel. Webinaret «Moderne slaveri og kirkas rolle» belyste handlingsmuligheter og erfaringer fra England (the Clewer Initiative), Ål kyrkje (Dnk) og Frelsesarmeen i Norge.

“Etiske holdninger i vår bruk av penger”

Metodistkirkens kvinner samlet 20 deltakere til lørdagswebinar under overskriften «Etiske holdninger i vår bruk av penger». Her fikk de høre om metodistisk tenkning om forvaltning og privatøkonomi, om vår tids utnyttelsesformer, og konkrete tips til hverdagsvalg vi kan ta for å ivareta mennesker og miljø. En deltaker oppsummerte: «Det var bra at det var så

konkret informasjon knyttet til vår egen hverdag. Mye av det som ble presentert gjorde også sterkt inntrykk. For min egen del kan jeg si at med en slik tydeliggjøring blir begrepet moderne slaveri mye mer håndfast. Det er kanskje lett å tenke at slaveri tilhører fortiden. Derfor er det så viktig at vi blir opplyst og utfordret på at slaveri finnes, men i andre former enn tidligere.»

Rekordsterk synlighet i sosiale medier

Global uke 2020 er året med den beste og sterkeste mediesynligheten hittil, særlig i sosiale medier. Statsministeren, Jonas Gahr Støre, Tryve Slagsvold Vedum, bærekraftsansvarlig i Norgesgruppen Bjart Perdersen, utviklingsminister Dag Inge Ulstein, og landbruks- og matminister Olaug Bollestad stilte med egne videohilsener. De framhever alvoret i moderne slaveri og at alle må delta i bekjempelsen. De hilser Global uke og den kirkelige innsatsen velkommen. Filmene skapte bredt engasjement og nådde 42 000 mennesker totalt (1000 reaksjoner). NKR kom også på med 15 ulike oppslag (redaksjonelt stoff og kronikker) i 8 trykte og digitale aviser.

Drahjelp fra Kirkens Nødhjelp

Kirkens Nødhjelp ga kolossal drahjelp til å løfte moderne slaveri gjennom sin kampanje i sosiale medier under Global uke – gjennom filmer, tester, stories, m.m. Den samlede rekkevidden var hele 259 000 (!) personer over hele Norge og med en høy rate av engasjement (10 000 reaksjoner og 400 kommentarer). Instagram nådde særlig kvinner 18 -24 år, mens kampanjen totalt særlig nådde voksne kvinner 65+.

“Fattigdommens slaveri”: Fra økumenisk gudstjeneste i Trefoldighetskirken i Arendal under Global uke 2020.

“Fattigdommens slaveri”

I Arendal inviterte Metodistkirken, Frelsesarmeen, Adventistkirken og Den norske kirke til temagudstjenesten «Fattigdommens slaveri». Ungdommer fra FLOW ledet i sang og varaordfører Terje Eikin og representanter fra organisasjoner fikk fram hvordan fattigdom fanger mennesker i situasjoner de ikke kommer ut av. En av initiativtakerne oppsummerte med at «det var en flott gudstjeneste - alle var fornøyde. Vi satser på noe sammen neste år også.»

Veien videre

Kirkene i NKR besluttet i styrevedtak i mai 2020 å fortsette sin felles innsats mot moderne slaveri gjennom Global uke de neste årene. Styringsgruppa (SG) for Global uke er et viktig forum for å ta beslutninger og som økumenisk arena som inspirerer, bygger eierskap og samkjører ressursbruk. I kommende år

ønsker SG å invitere flere unge til å prege arbeidet. Vi fortsetter å vektlegge konkrete handlinger og på erfaringsdeling mellom nigheter imellom. Ikke minst blir det viktig å framheve mulighetene Global uke gir for å fremme kirkenes diakonale arbeid i Norge og globalt. For der hvor menneskers rettigheter ivaretas, der får utnyttelse og tvang dårlige kår.

Rettferdskonferansen - tolv arrangører i felles løft

NKR deltok i planlegging og gjennomføring av Rettferdskonferansen som ble gjennomført for tredje år på rad - men i 2020 i heldigitalt format med en minikonferanse og fire webinarer. Også i år var temaene klima, økonomisk ulikhet, moderne slaveri og inkludering og et stort spekter av bidragsytere fra inn- og utland var med. I tillegg ble det levert podcaster og kronikker.

OVERLEVERTE BREV TIL ROPSTAD: F.v Lisa Sivertsen, Kirkens Nødhjelp, Bo Christoffer Brekke, Frelsesarmeen, Barne- og familieminister Kjell-Inggolf Ropstad, Ingunn Ulfsten, Pinsebevegelsen, Erhard Hermansen, Norges Kristne Råd, Jarle Skullerud, Frikirken, Bernt Eidsvig, Den katolske kirke, Pål Kristian Balstad, Den norske kirke. (Foto: Kirkens Nødhjelp)

Tilbakemeldingene er gode og det er tydelig at konferansen nå er bedre kjent blant flere. Konferansen er del av den globale «The Justice Conference». Det blir konferanse i 2021 også, men neste stor-satsning skjer i 2022.

Se: www.rettferdkonferansen.no

Brev til Ropstad om sterkt louverk

Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd utarbeidet brev til barne- og familieminister Ropstad der han anmodes om å dra i havn en sterk og forpliktende åpenhets- og menneskerettighetslov for næringslivet – en lov som kan regulere og sikre etikk i norske virksomheter og ivareta arbeidernes rettigheter uansett hvor i verden de befinner seg (brevet er gjengitt i del 2 av heftet).

For NKR-fellesskapet går det en tråd tilbake til oppropet 26 kirkeledere i NKR overrakte i 2018. Siden da er det kommet et lovforslag som statsråden har til behandling før det skal framlegges for Stortinget. Det er gledelig å erfare hvor samlet kirkene står om denne saken. Alle NKR sine 31 medlemmer og observatører signerte brevet som ble overrakt til statsråden mandag 16. november. Vi er også del av et større fellesskap av næringsliv og sivilsamfunn gjennom koalisjonen KAN som vil se loven helt i mål.

GLOBAL UKE

Inspirert av søsterorganisasjoner i Sverige og Finland, gikk NKR og kirkene inn for å prøve arbeidsformen Global uke i Norge. Offentlig tilskuddsytere ga sin tilslutning. Det er menighetene som arrangerer og markerer uka vel vitende om at andre gjør det samtidig: ber fellesbønnen og belyser samme tema.

Stort økumenisk fellesskap

Slik danner uka et stort økumenisk og handlende fellesskap. Siden starten i 2015 har opp mot 20 000 personer deltatt på nær 400 arrangementer over hele landet. Flere hund-re tusen har også hørt om Global uke via digitale flater. Ressurspersoner fra diakonale organisasjoner, forskning og det offentlige har ytt faglig støtte.

Årlig tema

Siden 2016 har moderne slaveri og menneskehandel vært tema og i mai 2020 vedtok kirkene at Global uke fortsetter og at temaet er moderne slaveri og hvordan det henger sammen med klimaspørsmål og oppnåelsen av bærekraftsmålene.

Norges Kristne Råd ble medlem i ICAN

Norges Kristne Råd sluttet seg i september til den internasjonale kampanjen for å avskaffe atomvåpen (ICAN). Dette er en koalisjon av organisasjoner over hele verden som fremmer FNs atomvåpenforbud. Kampanjen består av mer enn 500 organisasjoner i over 100 land.

Norges Kristne Råd arbeider for fred. Å skape fred innebærer ikke bare fravær av krig, det er også å jobbe for forsoning, gjensidig forståelse, avvæpning og avspenning. Som kristne er vi forpliktet til å verne om livet på måter som skaper reell trygghet. Atomvåpen er en hån mot skaperverket, og strider mot de mest grunnleggende verdiene vi har: Respekten for livet og menneskets ukrenkelighet.

Kirkenes kamp mot atomvåpen startet etter 2. verdenskrig og har vunnet bred støtte. Det kirkelige nettverket har i mange land en vertikal akse som strekker seg helt opp på nasjonalt og internasjonalt nivå. Dette gir mulighet for beslutningspåvirkning og politisk dialog om fredsprosesser, og åpner for bred handling og internasjonalt samarbeid.

Stolte

Tuva Widskjold fra ICAN Norge sier følgende om NKR sin tilslutning:
- Vi er veldig stolte over å få Norges Kristne Råd med på laget. Atomvåpen utgjør en fare for hele skaperverket. Historisk har kirkenes tydelige stemme mot atomvåpen vært svært viktig i internasjonalt nedrustningsarbeid. Nå øker faren for bruk av atomvåpen og arbeidet er viktigere enn noensinne. Da er det godt å se at en paraplyorganisasjon som Norges Kristne Råd løfter saken og bruker sitt nettverk og sin stemme til å styrke det globale laget for en verden fri for atomvåpen. Sammen kan vi avskaffe atomvåpen!

Generalsekretær i NKR, Erhard Hermansen:
- Vi ser viktigheten av å samarbeide med organisasjoner som driver deeskalerende og konfliktdempende arbeid. Vi må gjøre det som står i vår makt for å skape en atomvåpenfri verden, sivilsamfunn så vel

som politikere. Ingen skal måtte bli utsatt for de grusomme konsekvensene av et sånt våpen, det grusomste våpenet menneskeheten har funnet opp. Vi er derfor veldig glade over å annonsere vår tilslutning til en så viktig aktør som ICAN Norge.

Hiroshimadagen

6. august, 1945 kl.08.15 ble "Little boy" sluppet over Hiroshima by. Det var første gangen atomvåpen ble brukt i krig, mot uskyldige mennesker. Bombingen av Hiroshima og Nagasaki noen dager senere, markerte et vendepunkt i vår felles menneskelige historie. Vendepunktet der det ble klart at vi mennesker kan utslette flere hundretusener liv på et lite øyeblikk!

I samarbeid med Oslo Domkirke, Nei til Atomvåpen og Mellomkirkelig råd, markerte vi at det var 75 år siden atombombene ble sluppet over Japan.

Kirkeklokkene ringte fra 08:00 til 08:15. Deretter blei det avholdt en åpen, økumenisk gudstjeneste. Biskop Solveig Fiske prekte, og Erhard Hermansen holdt appell. Hilma Nicolaisen og Mika Mayumi deltok med sang sammen med domkorister.

Generalsekretær Erhard Hermansen deltar på ICAN markering i forbindelse med at FNs atomvåpenforbud blir lov - med en klar oppfordring om ta Norge også må slutte seg til forbudet. (Foto: Therese Norhus Lien)

“

Historisk har kirkenes tydelige stemme mot atomvåpen vært svært viktig i internasjonalt nedrustningsarbeid.

- Tuva Widskjold, ICAN Norge

Ny lov om tros- og livssynssamfunn

Like over nyttår 2021 lanserte Regjeringen som forventet den nye loven for tros- og livssynssamfunn. Norges kristne Råd er tilfreds med at våre innvendinger til førsteutkastet ble tatt til følge i 2020.

Tros- og livssynsfeltet var tidligere regulert gjennom tre ulike lover. Kirkeforliket i Stortinget fra april 2008 la grunnlaget for en endring av relasjonen mellom staten og Den norske kirke. Norges Kristne Råd har helt fra høringen om NOU 2006:2 Staten og den norske kirke, deltatt aktivt med mange høringsuttalelser i prosessen som kulminerte med lovforslaget som passerte Stortinget 14. april 2020.

Innspill til programarbeidet

Norges Kristne Råd har hatt kontakt med ulike politiske partier i deres arbeid med programmer for neste stortingsperiode og levert skriftlige innspill til programkomitéene i Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Tilfreds med gjennomslag

Norges Kristne Råd er tilfreds med at de alvorlige innvendingene vi hadde til førsteutkastet til loven ble tatt til følge. Den nye loven vi er absolutt til å leve med for alle tros- og livssynssamfunn. Det er to spenningsmomenter knyttet til loven. For det første vil det bli interessant å se hvordan forvaltningen vil tolke noen av de mer skjønsmessige vilkår knyttet til registrering og eventuell tilbaketrekking av tilskudd. Det andre er i hvilken utstrekning de politiske partier som har varslet omkamp om enkelte sider ved loven, faktiske ta slike initiativ.

Dissenterloven 175 år

Den første Dissenterloven ble sanksjonert av Kong Oscar I 16. juli 1845. Loven var en lov med begrensede rettigheter for kristne trossamfunn og deres medlemmer og på statsreligionenes premisser. Dissenterloven gav kristne trossamfunn rett til å etablere menigheter og medlemmer av slike samfunn et visst fradrag i personbeskatningen. Nordmenn fikk også rett til

å melde seg ut av Statskirken. Dissenterloven ble endret i 1891 og i 1969 vedtok Stortinget etter en lang prosess Lov om trdomssamfunn og ymist anna, som bl.a. etablerte den tilskuddsordningen som er videreført i den nye loven.

Nøyaktig 175 år senere vedtok Stortinget en ny felles lov om tros- og livssynssamfunn der den tidligere statskirken er ett av mange tros- og livssynssamfunn, dog med noen særbestemmelser i et eget kapittel.

«Fra Religionsmonopol til Livssynsåpent samfunn»

For å markere jubileet og analysere utviklingen i løpet av de 175 årene fram til dagens situasjon, arrangerte Norges Kristne Råd i samarbeid med Ansgar høyskole for teologi, musikk og psykologi og MF vitenskapelig høyskole et seminar 7. november 2020 med tittelen «Fra Religionsmonopol til Livssynsåpent samfunn».

Hovedforedragsholdere var Ingunn Folkestad Breistein, professor i kirkehistorie og rektor ved Ansgar Teologiske Høgskole, Per Kristian Aschim, fagsjef i Presteforeningen og Førsteamanuensis II ved MF vitenskapelig høyskole, Frode Ulvund, professor i historie Universitetet i Bergen, Dag Nygård, spesialrådgiver i Norges Kristne Råd, Sturla Johan Stålsett, Professor i diakoni, religion og samfunn, MF vitenskapelig høyskole og Ingrid Vad Nilsen, Direktør i Kirkerådet, Den norske kirke.

Seminaret som opprinnelig var planlagt 17. mars 2020 ble utsatt pga. nedstengingen av samfunnet som følge av den pågående pandemien. Seminaret lot seg heller ikke gjennomføre som opprinnelig planlagt på høsten og ble derfor strømmet via internett med et noe modifisert program.

En historisk milepæl

Den nye loven for tros- og livssynssamfunn er å regne som en historisk milepæl, og innebærer gjennomslag for Norges Kristne Råd. Her følger en gjennomgang.

Tros- og livssynsfeltet var tidligere regulert gjennom tre ulike lover. Kirkeloven regulerte Den norske kirke. Lov om trossamfunn utenfor Den norske kirke, mens Lov om tilskudd til livssynssamfunn regulerte tilskuddsordningen for ikke-religiøse livssynssamfunn. Det såkalte brede kirkeforliket i Stortinget fra april 2008 la grunnlaget for en endring av relasjonen mellom staten og Den norske kirke. Den grunnlovsmessige forutsetningen for endringen fant sted i mai 2012 og fra da av opphørte Regjeringens rett til å oppnevne biskoper i denne kirke. 1. januar 2017 ble Den norske kirke etablert som et selvstendig rettssubjekt der beslutningsmyndigheten i Den norske kirkes interne saker i hovedsak er overført til kirken.

Utforming av ny lov

Parallelt med denne utvikling ble det igangsatt arbeid med å utforme en ny lov om tros- og livssynssamfunn. Den overordnede diskusjonen gikk på om det skulle være en separat lov for Den norske kirke eller om lovreguleringen av denne kirke der denne avvek fra lovbestemmelsene for andre tros- og livssynssamfunn, skulle samles i et eget kapittel i en ny felles lov for alle tros- og livssynssamfunn. Det var det siste alternativet som ble valgt. Den nye loven er ikke en teknisk sammenslåing av tre tidligere lover, men en helt ny lov.

Et utkast til slik lov ble sendt ut på høring i 2017. Det opprinnelige lovutkastet hadde en etter manges syn en ubalansert fremstilling av fordeler og ulemper mellom majoritetskirken og tros- og livssynsminoritetene og konkluderte med at dagens tilskuddsordning måtte justeres slik at rammevilkårene for Den norske kirke vis a vis de øvrige tros- og livssynssamfunnene ble forbedret. Dette resulterte bl.a. i et forslag om at medlemstallet i Den norske kirke heretter skulle holdes utenom den løpende reguleringen

av tilskudd til øvrige tros- og livssynssamfunn. Dette sammen med forslag om en nedre grense for medlemstall på 500 medlemmer som vilkår for registrering og mottak av offentlige tilskudd og at barn under 15 år ikke skulle medregnes i dette tallet, vakte også streke reaksjoner.

Gjennomslag

I 2019 fremmet Regjeringen den endelige lovproposisjonen om ny samlet lov om tros- og livssynssamfunn. Norges Kristne kunne konstatere at våre hovedinnvendinger mot det opprinnelige lovutkastet var tatt til følge. Norges Kristne Råd var den høringsinstans Regjeringen ganske hadde gjengitt mest tekst fra i den del av proposisjonen som omhandler tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke.

Familie- og kulturkomiteen på Stortinget inviterte til høring på Stortinget 12. desember der NKR deltok. I tillegg til å uttrykke støtte til hovedtrekkene i proposisjonen, bad vi komiteen understreke at medlemskap som er etablert under gjeldende lov ikke må etableres på nytt i de tilfeller to eller flere samfunn slår seg sammen eller danner sammenslutninger for å oppfylle antallskravet. Dette fikk vi gjennomslag for i komiteens flertallsinnstilling. Dette har fått stor betydning for pinsemenigheter og andre trossamfunn som slår seg sammen for å tilfredsstille lovens minimumskrav til antall medlemmer.

Øvrige gjennomslag

Hvilke øvrige gjennomslag kunne vi notere i oss?

1. Prinsippene i dagens modell for

beregning av tilskudd til tros- og livssynssamfunn videreføres ved at medlemstallet for Den norske kirke er en del av den løpende beregningen av tilskudd.

2. Forslaget om medlemstall på minst 500 medlemmer over 15 år som vilkår for registrering er erstattet av et forslag om en nedre grense på 50 medlemmer.

3. Barn under 15 år skal regnes med å inngå i medlemstallet som ligger til grunn for registrering og beregning av tilskudd.

4. Forrangsbestemmelsene om barns tilhørighet til Den norske kirke oppheves.

5. NKR's advarsel mot det opprinnelige forslaget om å registrere trossamfunn etter skjønn dersom de tilhører en «veletablert religion eller trosretning internasjonalt, og som har vært virksom i Norge i mange år» ble tatt til følge og ikke tatt inn i proposisjonen.

6. Lovproposisjonens bestemmelser om grunnlaget for å nekte utbetaling av tilskudd er mer i tråd med de synspunkter NKR fremmet i høringsuttalelsen enn det som ble foreslått i utkastet.

Hva har vi ikke fått gjennomslag for?

1. NKR's primærstandpunkt var at alle trossamfunn, inkludert Den norske kirke, skulle motta tilskudd fra samme kilde. Proposisjonen fremmer forslag om en statliggjøring av tilskudd til tros- og livssynssamfunn, mens Den norske kirkes finansiering fremdeles skal deles mellom stat og kommune. NKR uttrykte aksept for en slik ordning som et sekundærstandpunkt.

2. NKR støttet at barns rett til medbestemmelse etter fylte 12 år skulle styrkes ved disse må gi samtykke ved ut- og innmelding i trossamfunn. Dette ble ikke verken fremmet i proposisjonen eller vedtatt av Stortinget.

DE VIKTIGSTE ENDRINGENE FOR TROSSAMFUNN UTENFOR DEN NORSKE KIRKE

Stortingsbehandlingen av proposisjonen

resulterte ikke i vesentlige endringer i loven som trådte i kraft 1.1.2021. De mest iøynefallende endringene i den nye loven sett i forhold til tidligere trossamfunnslovgivning er:

- Krav om minimum 50 tilskuddstellende medlemmer som vilkår for registrering og mulighet til å kreve statstilskudd.
- Alle medlemmer må være bosatt i Norge og selv ha meldt seg inn eller være innmeldt av foresatte. Ordningen med barns automatiske tilhørighet til foreldre/foresattes trossamfunn fra fødselen av opphører.
- Barn kan bare registreres som tilskuddstellende medlem på bakgrunn av innmelding fra foreldre / foresatte.
- Medlemmer som er registret etter den gamle trossamfunnsloven skal ikke registreres på nytt.
- Alle trossamfunn som er registret etter den gamle loven må registreres på nytt innen to år etter at den nye loven trådte i kraft, men kan allikevel i mellomtiden kreve utbetaling av tilskudd forutsatt at man har minimum femti medlemmer.
- Det vil ikke lenger bli utbetalt tilskudd fra kommunene. Kommunenes bevilgninger til Den norske kirke vil bli beregnet samlet og utbetalt som en andel av statstilskuddet.
- Begrepet prest eller forstander brukes ikke i den nye loven. Det er trossamfunnets styre som er ansvarlig for overholdelse av lovbestemte plikter og rapporteringer. Registrerte trossamfunn skal derfor ikke lenger sende melding om nytilsatt prester eller forstander.

Ny ordning for søknad om godkjenning som vigsler

Nye personer som skal utføre vigsler på vegne av et tros- eller livssynssamfunn med vigselsrett etter ekteskapsloven, må søke om å få tildelt rett til dette. Personer som allerede er registrert som vigsler trenger ikke gjøre dette på nytt.

FØLGER MED: Spesialrådgiver Dag Nygård følger stortingsbehandlingen av den nye loven for tros- og livssynssamfunn.

Ny organisering av forvaltning av loven

Tidligere behandlet alle fylkesmannsembetene saker om registrering og tilskudd til tros- og livssynssamfunn. Fra og med 1. januar 2021 har Fylkesmannsembetet endret navn til Statsforvalteren. Fra samme tidspunkt skal kun to instanser behandle saker knyttet til trossa- og livssynssamfunn. Statsforvalteren i Oslo og Viken behandler alle saker som gjelder trossamfunn i Oslo og Viken, Statsforvalteren i Agder håndterer de samfunn øvrige.

Ny digital portal

Det er etablert en ny digital portal for tros- og livssynssamfunn. Denne skal benyttes til å sende inn:

- søknad om registrering
- krav om tilskudd, årsrapporter, regnskap
- søknader om godkjenning av vigslar.

Tilgang til fødselsregister

Etter den nye loven vil barn av medlemmer av tros- og livssynssamfunn ikke automatisk bli medlemmer av samfunnet i slik det var etter kirkeloven og den tidligere trossamfunnsloven.

Som en konsekvens av ny lov om folkeregistrering som trådte i kraft 1.10.2017 mistet Den norske kirke fra 1.10.2018 tilgang til opplysninger om barn født av medlemmer. Etter den nye folkeregisterloven er opplysninger om personers barn og andre familierelasjoner taushetsbelagte. Den foreløpige konklusjonen i en rapport utarbeidet administrativt i Barne- og familiedepartementet går i retning av at Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn ikke har plikter som betinger at taushetsbelagte opplysninger fra Folkeregisteret om barn som er født og hvem som er deres foreldre skal utleveres til dem.

Det er ikke tvil om at muligheten til å innhente denne type taushetsbelagt informasjon vil være svært nyttig for alle trossamfunn. Norges Kristne Råd vil akseptere en slik ordning dersom dette er mulig innenfor rammen av personverndirektivet og dersom ordningen sikrer en i praksis likeverdig tilgang til Folkeregisteret for alle trossamfunn.

Administrasjon og forvaltning i annerledesåret 2020

STYRET

Berit Hagen Agøy, Den norske kirke, leder
 Øyvind Haraldseid, Misjonskirken Norge, nestleder
 Dan Urdesic, Den serbisk-ortodokse kirke i Norge (gruppe av ortodokse menigheter)
 Ingull Grefslie, Metodistkirken
 Per Anders Sandgren, Svenska kyrkan i Norge (gruppe av utenlandsmenigheter)
 Ingunn Ulfsten, Pinsebevegelsen
 Knud Welander, Frelsesarmeen
 Bernt Eidsvig, Den katolske kirke
 Olav Fykse Tveit, Den norske kirke
 Jarle Skullerud, Den Evangelisk Lutherske Frikirke
 Kristin Gunleiksrud Raaum, Den norske kirke
 Erik Bedsvaag, Østfoldkirken (gruppe av frittstående menigheter)
 Bjørn Bjørnø, Det Norske Baptistsamfunn

De fem første utgjør styrets arbeidsutvalg. Styret har hatt fire møter og AU har hatt fire møter.

STAB

Stab

- Erhard Hermansen, generalsekretær
- Dag Nygård, spesialrådgiver
- Karin R. Thompson, kontorleder
- Elin Finnseth Sæverås, prosjektleder
- Global info
- Lemma Desta, rådgiver migrasjon og flerkulturelt arbeid
- Hege Merete Andersen, informasjonsmedarbeider (sluttet 28.02.20)
- Gjermund Øystese, kommunikasjonssrådgiver (fra 16.03.20)
- Ida Marie Haugen Gilbert, kommunikasjonssrådgiver (fra 01.02.20)
- Kjetil Sigereth, (fra 01.08.20), prosjektleder «Kirke på nye måter»

Hele staben har siden 12. mars 2020 bare møttes fysisk to ganger: til hagefest i juni og til stabsdager på Granavolden i august. Det har vært spesielt, særlig for de tre medarbeiderne som har startet arbeidet i Norges Kristne Råd i løpet av året. Det har stort sett vært avholdt stabsmøter på zoom hver mandag.

Staben holder vanligvis til i Kirkens hus i Rådhusgt. 1-3 i Oslo og er samlokalisert med K-Stud, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Den finske menigheten og Stiftelsen Karibu.

STYRINGSGRUPPER OG UTVALG

Flerkulturelt kirkelig nettverk

Den norske kirke: Steinar Ims
 Baptistsamfunnet: Peter Ngaidam
 Kvekersamfunnet: Sunniva Vad Flaten, Tommy Vad Flaten
 Pinsebevegelsen: Stian Eriksen
 Kirkens Nødhjelp: Siv Bonde
 Kirkens Bymisjon: Steinar Eraker
 Kristent Interkulturelt Arbeid: Rune Fiskerstrand
 Den kinesiske menigheten: Xida Chen

Global Info

Adventistkirken/ADRA: Gry Haugen
 Den katolske kirke: Ellen Anette Høvik
 Den norske kirke: Frøydis Ingjerdningen
 Frelsesarmeen: Petra Kjellen Brooke
 Metodistkirken: Lisa Kristin Hanielsen
 Frikirken: Anne Kristin B. Wiecek
 Svenska kyrkan i Norge: Kristina Furberg
 Misjonskirken Norge: Naomi Curwen
 Baptistsamfunnet: Niels-Fredrik Skarre

Ressursgruppen for Kirke på nye måter

- Kjetil Sigereth (Norges Kristne Råd)
- Bente Sandtorp (Home Church)
- Knut Refsdal (Metodistkirken)
- Cristina Pereyra-Paz (Pinsebevegelsen)
- Øivind Refvik (NMS/Den norske kirke)
- Theódóra Karlsdóttir Welander (Frelsesarmeen)

Norsk Teologisk Samtaleforum

Misjonskirken Norge: Reidar Salvesen
 Frikirken: Jan Gossner
 Baptistsamfunnet: Linda Aadne
 Metodistkirken: Hilde Marie Movafagh og Andreas Kjernald
 Pinsebevegelsen: Pål Helmersen
 Syvendedags Adventistkirken: Tor Tjeransen

Kvekersamfunnet: Marit Kromberg og Egil Mardal Johannesen (vara)
 Den norske kirke: Sven Thore Kloster og Stephanie Dietrich
 Den Anglikanske kirke: Andrew Thompson

Religionspolitisk utvalg

Adventistkirken: Finn Eckhoff
 Frikirken: Gunnar Johnsen
 Den katolske kirke: Torbjørn Olsen
 Den norske kirke: Ole Inge Bekkelund og Steinar Ims
 Baptistsamfunnet: Håkon Sigland
 Kvekersamfunnet: Marit Kromberg
 Metodistkirken: Gunnar Bradley
 Misjonskirken Norge: Ingunn Folkestad Breistein
 Pinsebevegelsen: Jan Eilert Aakre
 Den finske menigheten: Anssi Elenius
 DELK: Bertil Andersson
 Svenska kyrkan i Norge: Per Anders Sandgren
 Den islandske menighet i Norge: Inga Hardardottir
 Den tyskspråklige menigheten i Norge: Sebastian Willhelm

SAMARBEIDSRELASJONER

NKR er medlem av Frivillighet Norge, Kristen-Norges Innkjøpsfellesskap (KNIF), K-Stud, Forum for utvikling og miljø, Churches' Commission for Migrants in Europe og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

Sekretariatet følger opp kontakten og samarbeidet med økumeniske råd og kirker i Norden og Baltikum samt økumeniske råd i Europa og globalt. Oppdateringer fra norske representanter i Kirkenes Verdensråds (KV) sentralkomiteé og Konferansen av Europeiske Kirkers (KEK) Governing Board står jevnlig på dagsorden i NKRs styre. NKR er representert i en lang rekke nettverk og arbeidsgrupper, blant andre:

- Den norske styringsgruppa i KVs «Ecumenical Accompaniment for Palestine and Israel»: Erhard Hermansen.
- Det Norske Bibelselskap - Representantskapet: Erhard Hermansen.

- Ecumenical Network for Sudan & South Sudan i regi av KV: Erhard Hermansen.
- Forum for Sudan og Sør-Sudan. Erhard Hermansen.
- Great Lakes-nettverket: Erhard Hermansen.
- Interreligiøst nettverk for klimamobilisering: Erhard Hermansen.
- Kirkelig Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep. Styret: Øyvind Haraldseid. Representantskapet: Erhard Hermansen og Sindre Bostad. Vara: Karin Thompson.
- Kirkens Nødhjelp - Representantskapet: Erhard Hermansen.
- Komiteen for internasjonale spørsmål i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke: Per Anders Sandgren
- KEKs fredsgruppe: Anne-May Agerup.
- Kontaktgruppa mellom Muslimske Dialognettverk og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke: Erhard Hermansen.
- Norsk Råd for Misjon og Evangelisering (NORME): Erhard Hermansen.
- Referansegruppa for kurset «Å være religiøs leder i det norske samfunnet» ved Universitetet i Oslo: Lemma Desta.
- Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn - Lederforum: Berit Hagen Agøy Rådet: Erhard Hermansen, Ingull Grefslie, Jarle Skullerud. Vara: Dag Nygård.
- RORG-nettverket: Elin F. Sæverås.
- Forum for utvikling og miljø (ForUM): Elin F. Sæverås.
- MF vitenskapelige høyskole - Råd for samarbeid med arbeidslivet: Erhard Hermansen.
- Teologisk fakultet, UiO - Råd for samarbeid med arbeidslivet: Erhard Hermansen

MEDLEMMER

Den anglikanske kirke i Norge
www.osloanglicans.no

Den Etiopiske Ortodokse kirke i Norge
<http://www.eotcnor.no>

Den Evangelisk Lutherske Frikirke
www.frikirken.no

Den finländska evangelisk-lutherska församlingen i Norge
finskekirken.com

Den katolske kirke
www.katolsk.no

Den nordisk-katolske kirke
www.nordiskkatolsk.no

Den norske kirke
www.kirken.no

Den ortodokse kirke i Norge- Hellige Nikolai menighet
www.ortodoks.com

Den tyskspråklige menighet i Norge
www.deutschegemeinde.net

Den greske orthodoxe menighet Evangelismos tis Theotokou (Maria Bebudelse)
www.greskorthodokskirke.no

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn
www.delk.no

Det Norske Baptistsamfunn
www.baptist.no

Den serbisk ortodokse kirke i Norge - HL. Vasilije Ostroski menighet

Frelsesarmeen
www.frelsesarmeen.no

Guds Menighet, Vegårshei
www.gudsmenighet.no

Kvekersamfunnet
www.kveker.org

Metodistkirken i Norge
www.metodistkirken.no

Misjonskirken Norge
www.mknu.no

Oslo Kristne Senter
www.oks.no

Pinsebevegelsen i Norge
www.pinsebevegelsen.no

Svenska kyrkan i Norge
www.svenskakyrkan.se/oslo

Østfoldkirken
www.ostfoldkirken.no

OBSERVATØRER

Syudedags Adventistkirken
www.adventist.no

Blå Kors Norge
www.blakors.no

Brunstad Christian Church
www.bcc.no

Den Etiopiske Ortodokse Tewahedo kirke i Nord- og Vest-Europa. Bispedømmet Mahidere Sibehat Kidist Lideta Lemariam kirke i Oslo, Norge

Det Norske Bibelselskap
www.bibel.no

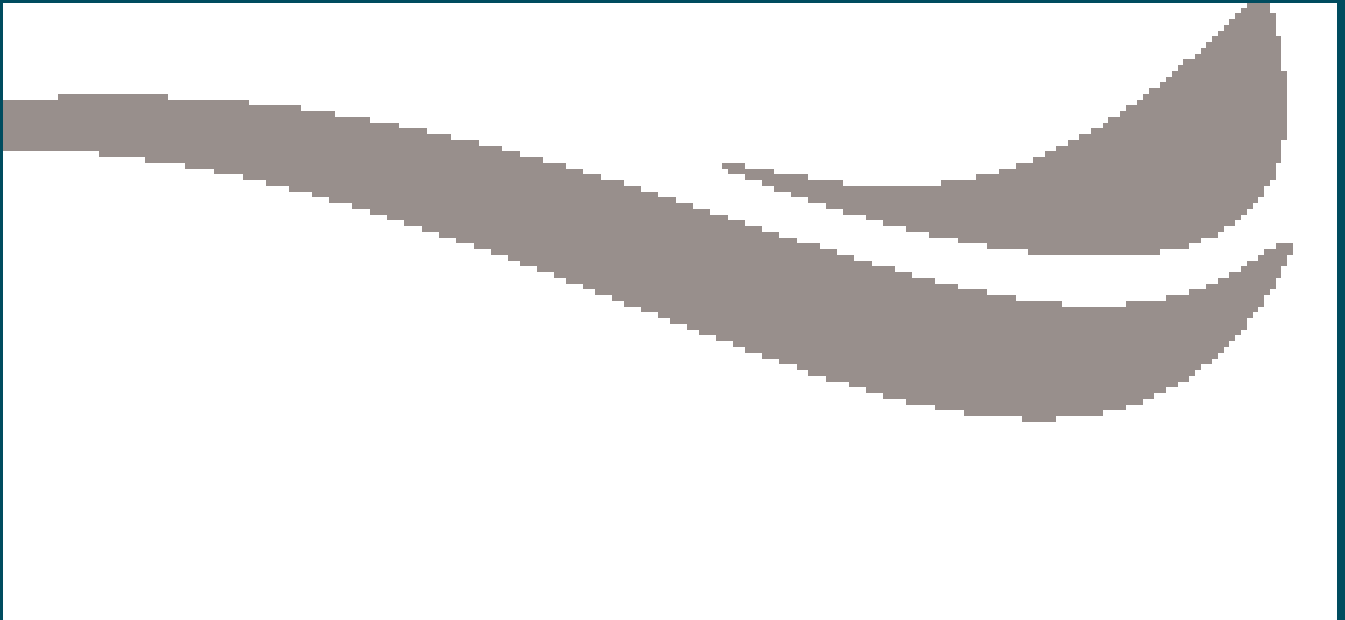
Digni
www.digni.no

Kirkens Nødhjelp
www.kirkensnodhjelp.no

NORME - Norsk Råd for Misjon og Evangelisering
www.norme.no

Den islandske menigheten i Norge
www.kirkjan.no

Artikler 2020

Hva er da et menneske ...

Kristne kirker og trossamfunn tilsluttet Norges Kristne Råd har i to år lyttet og lært av eksperter, drøftet teologiske perspektiver på mennesket, og fått stor respekt for hva biotek-nologi kan tilføre menneskelivet – både på godt og vondt. Dette er ikke noe vi tar, eller kan ta lett på.

Au: Erhard Hermansen, generalsekretær, Norges Kristne Råd
Hilde Marie Mouafagh, leder, Norsk Teologisk Samtaleforum.

Spørsmålet om hva det vil si å være menneske har fått en ny dimensjon ved bioteknologiens muligheter. Stadige forskningsfremskritt lager kontinuerlig nye utfordringer. Som kristne tenker vi at det hele bunner i et spørsmål om menneskets ukrenkelige verdi – og at vi er for alt som ivaretar denne, og mot alt som kan true menneskeverdet. I prosessen har vi erkjent at det ikke er så enkelt som å være for eller mot. Vi må ta hensyn til de sårbare sidene ved mennesket, og ta innover oss de mulighetene bioteknologien kan tilby av hjelp til mennesker i en vanskelig situasjon.

Nå står vi overfor nok en revidering av bioteknologiloven. De fleste forslagene innebærer oppmykning av loven. Hva er det vi egentlig har å hankses med?

slikt spillerom kunne misbrukes? Hvordan kan vi besørge at loven regulerer bruken i samsvar med etiske verdier?

Kan menneskeverdet graderes?

Bioteknologien skal ha som formål å finne løsninger som kan hjelpe mennesker ut av fortvilte situasjoner: Sykdom, ufrivillig barnløshet, ønsket om bedre livskvalitet. Men metodene som brukes for å finne løsninger, utfordrer langt på vei våre moralske verdier: Innebærer metodene en fare for at noen blir utnyttet? I hvilken grad skal vi tillate at det ufødte liv brukes til forskning? Kan menneskeverdet graderes? Når blir det ufødte liv til et menneske, i den grad at det har samme verdi og rettigheter som et nyfødt barn? Til syvende og sist bunner det hele ned i spørsmålet stilt i Salme 8 i Bibelen: «Hva er da et menneske?»

Salmen handler om et menneske som blir slått av undring og føler seg stor og liten på en gang i møte med det enorme skaperverket – liten i det store universet og stor fordi det er elsket av Gud. Det er den samme undringen, og den samme følelsen av å være liten og stor på en gang som har preget hver av oss i denne prosessen. Bioteknologien gir oss stor makt. Makt som først og fremst har til hensikt å tjene det gode.

Nye muligheter – etiske utfordringer

Organmangel tar livet av en rekke mennesker hvert år. Tenk deg at en ny frisk bukspyttkjertel kan redde livet ditt, eller kurere deg for en ellers livslang sykdom, men det er umulig å få tak i. Så får vi presentert en metode som kan gjøre det mulig å dyrke frem det organet, men forskningen som

“

Til syvende og sist bunner det hele ned i spørsmålet stilt i Salme 8 i Bibelen:
- Hva er da et menneske?

Dette undersøker vi i et nytt hefte «Hva er da et menneske?» – utviklet av Norsk Teologisk Samtaleforum i Norges Kristne Råd. Heftet vil bli publisert i løpet av de neste ukene. Arbeidet bygger på innspill fra fagpersoner på området og egen teologisk drøfting av saksfeltet. For hva står vi egentlig overfor hvis vi liberaliserer den moderne bioteknologiens spillerom? Hvilke goder fører det med seg, og hvordan vil et

kreves for å fremstille denne metoden er forbudt ved bioteknologiloven. Som forskning på embryonale stamceller.

Siden stamceller fra embryo har mulighet til å utvikle seg til hvilken som helst av kroppens celler, arbeider mange forskere med å utvikle behandlinger hvor celler som er ødelagt av sykdom eller ulykker, kan erstattes ved hjelp av stamceller. Slik kan vi også få mulighet til å behandle sykdommer og tilstander som det i dag ikke finnes gode behandlingsmetoder for.

Her oppstår et etisk dilemma: Forskningen bruker her befruktede egg som teoretisk kunne blitt til barn. Derfra forgreiner utfordringene seg og vi stilles overfor stadig nye muligheter som utfordrer våre verdier. For hvis vi først åpner opp for å bruke ett liv som middel for å redde et annet, så sier vi samtidig at det ene livet er mindre verdt enn det andre.

Mennesket er sårbart i møte med disse mulighetene. På den ene siden kan det redde liv, på den andre siden innebærer det at man tar stilling til spørsmålet: Når inntreffer menneskeverdet? Og hvilke rettigheter skal det ufødte liv ha?

Forbedring?

Også når det gjelder forbedring av mennesket er store krefter i sving, og de revolusjonerende mulighetene de gir oss har skumle skyggesider. Mennesker er stadig på jakt etter nye muligheter for perfektion og udødelighet. Idretten møter allerede dette i form av inngrep som forsterker menneskets fysiske egenskaper.

I feilbarlige menneskehender kan metodene foredles i den grad at faren for misbruk er stor: Etterhvert dreier det seg kanskje ikke om å redde liv, eller gi liv. Hvis dette faller i klørne på markedskreftene og muterer videre til skjønnhetsindustrien går aksjene til værs i jakten på det perfekte liv med den perfekte kropp og det perfekte utseendet.

Bioteknologiloven regulerer tilbud om fosterdiagnostikk. Metoden for dette er blitt

langt tryggere og mindre inngripende enn tidligere (NIPT-testen). Denne metoden gir muligheter for å avdekke «avvik» hos fosteret, men også informasjon om genetiske egenskaper og anlegg hos fosteret.

Liv som er verdt å leve og liv som ikke er verdt å leve

I noen tilfeller, som der avvikene er uforenlig med liv, kan dette være nyttig og viktig informasjon. I andre tilfeller skaper den flere spørsmål, og foreldre må forholde seg til en informasjon som kan være vanskelig å bære. Faren er også tilstede for misbruk fordi man kan velge bort barn med mindre avvik. Spørsmålet blir da: Hvilke liv er mer verdt å leve enn andre?

Så da blir vi stående igjen med det grunnleggende spørsmålet: Hva er da et menneske?

Nyttig prosess

Vi har lært i denne prosessen, og våre teologiske samtaler har vært preget av å lytte til den sårbare og å drøfte hvordan bioteknologien forsterker og utfordrer menneskeverdet. Men det viktigste vi med overbevisning kan samle oss om som kristne er: Mennesket er elsket av Gud – uansett hvordan det har blitt til, eller med egenskapene det har med seg inn i livet. For Gud er menneskeverdet ukrenkelig, det må også være vår standard når vi går inn i de etiske dilemmaene bioteknologien bærer preg av.

Kronikken sto på trykk i avisen Vårt land, 17. mai 2020.

Lighthup Norway og Norges Kristne Råd forfattet en felles kronikk signert av 26 organisasjoner, publisert i Dagbladets nettavis 25.05.2020

Pornoindustriens kyniske spill

Overgrep lå ute i 6 måneder: Hvem beskytter barn fra kynisk utnyttelse i pornoindustrien?

De siste ukers unntakstilstand har medført en enorm økning i trafikken på pornosider. Verdens største pornonettsted, Pornhub, tilbyr gratis premiumtilgang til brukere under koronatiden og melder om hele 11,8% økning i antall besøk i Norge for mars måned.

Nylig har internasjonale medieoppslag avslørt mange historier om hvordan barn og unge har fått overgrepvideoer opplastet på pornonettsider. Et eksempel er Rose Kalembas historie. Rose var 14 år da hun ble bortført og voldtatt, og filmene av overgrepene mot henne lå tilgjengelig på Pornhub i hele seks måneder.

Sivilsamfunnsaktører verden over har sluttet seg til underskriftskampanjen 'Traffickinghub' som krever at Pornhub må stenges og stilles til ansvar sammen med eierselskapet MindGeek, fordi de profitterer på voldtekt og overgrep mot barn og mindreårige. Oppropet er omtalt i 30 land og 200 medier, og nærmer seg 1 million underskrifter.

I Norge har blant andre Aftenposten omtalt kampanjen. I en Facebook-post kommenterte utviklingsminister Dag Inge Ulstein at "Det hersker ingen tvil om at pornobransjen er knyttet tett opp til menneskehandel og at mange av menneskene man nå bare med et enkelt tastetrykk kan klikke seg inn på, egentlig er ofre som blir grovt utnyttet av et kynisk selskap som profitterer stort på ufrie mennesker".

Aktører samlet mot trafficking

En stor bredde av aktører står derfor sammen i denne kronikken for å løfte frem Traffickinghub-kampanjens alvorlige og viktige anliggende: Å stille aktører som profitterer på nettovergrep og utnyttelse av barn og unge til ansvar.

Et lite søk på de store pornonettstedene levner ingen tvil: Mange av filmene som dukker opp, involverer eller spiller på overgrep mot barn. Mange er sett flere millioner ganger. Annonse-aktivitet på sidene viser hvordan pornoleverandørene tjener enorme pengesummer på det som i praksis er dokumenterte seksuelle overgrep mot barn. Pornonettsteder framstår uten vilje til å ta ansvar for innholdet som distribueres på deres plattformer. Samtidig tar de grep for å ivareta sikkerheten og anonymiteten til brukerne. Eksempelvis tilbyr Pornhub en egen VPN-tjeneste, tilgang via det mørke nettet, og mulighet for betaling i kryptovaluta - tre avanserte grep som legger alt til rette for seksuell utnyttelse i det skjulte.

I tillegg har pornoindustriens interesseorganisasjon, 'The Free Speech Coalition', jobbet aktivt i flere tiår for å gjøre filmer med framstilling av seksuelle overgrep mot barn lovlig. Gjennom flere søksmål har de utfordret den amerikanske grunnloven, særlig på punktet som angår fremstilling av barn i pornografi.

Utnytter sårbarhet

Barn og unge som befinner seg i sårbare livssituasjoner preget av omsorgssvikt, utenforskap, fattigdom eller mangel på skolegang, er spesielt risikoutsatte for overgrep. Pornobransjen utnytter disse sårbarhetene. Det samme gjør nordmenn som bestiller live overgrep mot barn i fattige land. Dette bør utfordre oss i Norge på flere plan. Hvor lenge skal vi være passive tilskuere til den økende seksuelle utnyttelsen som finner sted, enten det er via kameratjenester eller pornosider? Det vi er vitne til, omhandler brudd på grunnleggende menneskerettigheter, inkludert Barnekonvensjonen. Som med alle andre menneskerettighetsbrudd skal og må de ansvarlige konfronteres. Det

gjelder overgriperne så vel som aktørene som formidler overgrepene og profiterer på dem.

Det nytter

Å stille pornonettsteder og eierselskaper som MindGeek til ansvar, krever tverrnasjonal innsats. Men la oss minne hverandre på at en hel verden (193 land) klarte å samle seg bak 17 bærekraftsmål. Utnyttelse av barn i pornoindustrien er til hinder for oppnåelse av flere av disse målene. 72% av de som utsettes for menneskehandel i dag er jenter og kvinner, og derfor er dette i aller høyeste grad også et likestillingssspørsmål.

Norge har et særskilt ansvar med Erna Solberg som leder bærekraftsmålenes pådrivergruppe, og bør derfor aktivt ta grep for å få på plass globale mekanismer i møte med utnyttelsen som skjer i pornoindustrien. Dette er essensielt for oppnåelse av likestilling og en verden uten menneskehandel.

Nå i mai skal Stortinget behandle en stortingsmelding om digital transformasjon og utviklingspolitikk. Flere partier etterlyser i den forbindelse tiltak for å bekjempe seksuell utnyttelse over nett. Det betyr at alt ligger til rette for at solide, politiske grep kan tas.

Verken verdens regjeringer eller vi kan akseptere at stadig nye barn påføres grove krenkelser og fysisk og psykisk smerte i pornoindustrien for å tilfredsstille voksnas seksuelle behov. La oss sammen stå opp mot digitale seksuelle overgrep – og sammen sørge for at alle barn og unge beskyttes fra utnyttelse. Det er en menneskerett.

Signert

- Mina Vinje, leder, Press - Redd Barna Ungdom
- Ragnhild Lindahl Torstensen, daglig leder, lightup Norge
- Edel-Marie Haukland, leder, KrFU
- Alberte T. Bekkhus, leder, Rød Ungdom
- Andreas Sjalg Unneland, leder, Sosial-

istisk Ungdom

- Øystein Magelssen, generalsekretær, KFUK- KFUM Norge
- Fredrik Glad-Gjernes, daglig leder, KFUK- KFUM Global
- Sol Stenslie, leder SNU - Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom
- Anne Louise Skoland, Kirkelig Ressurs-senter mot vold og seksuelle overgrep
- Erhard Hermansen, generalsekretær, Norges Kristne Råd
- Idun Moe Hammersmark, daglig leder, Krisesentersekretariatet
- Ann-Kristin Vervik, generalsekretær, ECPAT Norge
- Hjalmar Bø, generalsekretær, Digni
- Marta T. Slinde, daglig leder, Støt-tesenter mot incest og seksuelle overgrep Oslo
- Kristine Storesletten Sødal, generalsekretær, Strømmestiftelsen
- Thale Skybak, Seksjonsleder, Barn i Norge, Redd Barna
- Olav Lægdene, virksomhetsleder, Nadheim, Kirkens Bymisjon
- Alexis Lundh, leder, HeltFri.net, et arbeid i Tro & Medier
- Ane Stø, leder, Kvinnegruppa Ottar
- Sondre K. Høysæter, daglig leder, Hope for Justice Norway
- Maiken Sætran Lium, Kvinnefronten
- Benedicte Ekman Rønneberg, styreleder, For Freedom
- Martha Rubiano Skretteberg, generalsekretær Caritas Norge
- Birgit Philipsen, generalsekretær, ADRA Norge
- Rannveig Kvifte Andresen, daglig leder, DIXI Ressurs-senter mot voldtekt
- Helmuth M. Liessem, generalsekretær, Stiftelsen CRUX

Tallene som forandrer verden

Vi kommer alltid til å huske 2020 som et år med usikkerhet, frustrasjon og redsel. På et øyeblikk var hele verden rammet, og hverdagen for milliarder av mennesker ble forandret.

Av Erhard Hermansen, på trykk i Kirkens Nødhjelp-magasinet, august 2020.

Pandemien slo hardt mot oss alle, og de mest utsatte ble enda mer utsatte og sårbare. Kirkens oppgave er å gi rom for den nærværende Gud i alle livets situasjoner, også i pandemiens tid.

Når dette skrives, er tre måneder gått siden Norge stengte. I tre måneder måtte kirkedørene være låst. Men kirkene så mulighetene, og de benyttet seg av den: De viste frimodighet til å gå nye veier, og det klarte de.

Kirkene over hele landet, over hele verden, kan se tilbake på denne tiden som da vi tok felles sats, tok spranget og var kirke på nye måter. Kirken har i kriser alltid vært et rom mange søker seg til for trygghet,

samarbeidspartnere over hele verden har jeg fått høre om hvordan kirkene har kastet seg rundt og møtt utfordringene pandemien har gitt oss.

På en måte ble vi alle satt i en situasjon hvor vi måtte tenke over hva som virkelig betyr noe i livet. Det viktige som handler om relasjoner, omsorg og kjærlighet til våre medmennesker. Gjennom ord og konkret handling kan vi være med på å rekke ut en kjærlighetens hånd til noen som trenger det.

Noen var rammet i mye større grad enn meg selv. For eksempel de som satt helt alene i små leiligheter, på sykehus eller på aldershjem. Jeg husker godt den gamle dama som sang Deg være ære da hele kirke-Norge var med og arrangerte fellessang 1. påskedag. Opptaket ble gjort der hun satt alene i stua si, men likevel var hun med i fellesskapet av sanginnslag som ble sendt på Dagsrevyen – i beste sendetid ble hele Norge vitne til at kirkene sto sammen i krisen.

Har våget å prøve noe nytt over hele verden

Globalt har kirkene funnet ulike måter å løse utfordringene på. I Afrika har prester og kirkeledere spilt en viktig rolle i å motarbeide falsk og misledende informasjon samt usunn teologi rundt covid-19 – noe som har vært en stor trussel under pandemien.

De har nådd mennesker gjennom WhatsApp og radio. I deler av verden hvor de ikke har internett, har de sendt gudstjenester over radio eller skrevet bønner eller ord på plakater og hengt utenfor butikker og andre steder hvor mange passerer. I et protestantisk kirkesamfunn i det hardt rammede Nord-Italia ble det rapportert

“

Kirken er mer enn bygninger, kirken er Guds folk, fellesskapet av de som tror på Jesus Kristus.

trøst og fellesskap. Denne gangen måtte kirkerommene stenge fysisk, men kirkene holdt likevel åpent. Kirkene har igjen vist at de står sterkt når krisen rammer, og vi kan se på denne tiden som en øvelse – noe verdifullt vi kan ta med oss videre over til den andre siden av pandemien.

Imponert over kirkeledere

Jeg er imponert over det kirkeledere som har møttes på nett, forteller om hva de ulike kirkene har foretatt seg for å ivareta medlemmene sine. Fra våre økumeniske

om at der det vanligvis pleier å møte 25–30 mennesker til gudstjeneste, har nå 225–270 mennesker deltatt online.

Det handler om å våge å prøve noe nytt i en tid hvor faren er stor for å miste seg selv og ledes inn i splittelse. Gjennom historien har kirkene vist, gang på gang, at de står sterkt når krisen rammer. Og 2020 ble året vi måtte være kirke på nye måter.

Kirken er mer enn bygninger, kirken er Guds folk, fellesskapet av de som tror på Jesus Kristus. Vi som ofte snakker om å gå til kirke, har under pandemien fått en sterk påminnelse om og erfaring med meningen med uttrykket «We gonna have church».

Paulus tale på Areopagos

Med utgangspunkt i et alter med innskriften «Til en ukjent Gud» adresserer Paulus Areopagos-rådet og sier:

«Gud, han som skapte verden og alt som er i den, han som er herre over himmel og jord, han bor ikke i templer reist av menneskehender. Han trenger heller ikke noe av det som menneskehender kan tjene ham med. Det er jo han som gir liv og ånde, ja, alt til alle ... Han er jo ikke langt borte fra en eneste av oss. For det er i ham vi lever, beveger oss og er til» (Apg. 17).

Hvor blir det av Den hellige ånd?

Pinsefestivalsjefen, Lemma Desta, etterlyser Den hellige ånd. Han mener pinsehøytiden bør få større plass blant de største kirkehøytidene.

Au Lemma Desta, sjef for Pinsefestivalen, Norges Kristne Råd

Med pinsefestivalen er vårt mål at pinsen får den oppmerksomheten den fortjener som kristen høytid. Gir vi pinsebudskapet om Den Hellige Ånd stor nok plass? Festival sjef Lemma Desta mener pinsen fortjener en større plass blant de kirkelige høytidene.

I år er pinsehøytiden preget av koronakrisen. Når vi feirer pinsen i år, har vi grunn å takke Gud for at vi er blitt bønnehørt, at pandemien er i ferd med å overvinnes og at samfunnet nå gradvis åpner opp igjen. På mange måter har pinsehøytiden blitt en gjemt og glemt høytid. Likevel har den stor

“

Det er gjennom Den hellige ånds kraft vi forkynner det sanne evangelium.

betydning for kristent liv og vitnesbyrd. I denne artikkelen ønsker jeg å dele min uro over fraværet av fokuset på Gud og Den Hellige Ånd.

Har vi glemt Den hellige ånd?

Jeg undrer meg over at det er viet så lite plass til Den Hellige Ånd i kristen teologi, mystikk, kunst, litteratur, liturgi og musikk.

Først må jeg si litt om min bakgrunn. Jeg er født og døpt i den etiopisk ortodokse kirken. Jeg vokste opp i den lutherske Mekane Yesus-kirken i Etiopia, men har nå vært i Norge i 17 år. Jeg er så privilegert å ha fått være en del av ulike samfunn. Jeg har vært en del av et samfunn der Gud og tro nyter stor respekt, samtidig et samfunn der en Gudstro blir mislikt med eller uten gode grunner. Jeg har sett stor frimodighet, framgang og vekst i kristent liv og vitnesbyrd men også sett motstand, usikkerhet og stagnasjon.

I min egen vandring som Kristi disippel, innsikt fra utdannelse, med inspirasjon fra alt jeg har hørt og lest om Guds virke i andre menneskers liv - og med erfaring i tjeneste for evangeliet - er jeg overbevist om at kristent liv og tjeneste skal inneholde dyp overbevisning, trygg forankring, ekte kjærlighet, glede i tjeneste, tålmodighet i prøvelser, trofasthet i forpliktelser og ansvar. Med en fred som overgår all forstand uansett omstendigheter, mål og mening for livet og håp for framtiden. Derfor er det at Evangeliet har Guds forvandlende kraft som kan transformere individet, familier og samfunn, uansett stort eller smått, rik eller fattig. Spørsmålet er da: Hvorfor forvandler den kristne tro og vitnesbyrd individet og samfunn noen steder, mens ikke andre? I noen tidsaldre, men ikke andre? Hvor er det blitt av Gudskraften og Ånden som transformerer? Er det noe vi har glemt?

Sannhet i forkynnelse

Med god drahjelp fra kommersialiseringen og forbrukerkulturen, får julehøytiden og budskapet om inkarnasjon stor plass i samfunnet. Advent og julehøytiden fyller kirkerom og hjem - kristne så vel som ikke-kristne. Årlig får kirkene mulighet til å formidle Evangeliet. Påsken har også en bred oppslutning i den globale kristenheten. Jesu lidelse, død og oppstandelse; korsets budskap om at Gud har sendt sin sønn for å lide en stedfortredende død til soning for verdens synder kommer inn i vår hverdag gjennom påsken.

Sannheten om Evangeliet om Jesus Kristus kan likevel ikke forkynnes uten hjelp og kraft fra Den Hellige Ånd. Jesus Kristus befalte sine disipler som ble sendt som apostler, som betyr utsendinger, å vente

til Den Hellige Ånd kom for å virke med og gjennom dem og deres vitnesbyrd. Vi leser mye om hva som skjedde på den første pinsedagen. Evangelisten Lukas beskriver hvordan den store forvandlingen begynte med apostlene og deres kraftfulle vitnesbyrd med ord, bønn, undergjerninger og felleskap. Det er gjennom Den Hellige Ånds kraftfulle virkning at det apostoliske vitnesbyrdet begynte evangeliet. Ånden ledet dem til sannhet, og tolket betydningen av Jesu Kristi liv, død og oppstandelse. Vi kan lese hele kirkehistorien fra den gangen til i dag, hvor vi enn er i verden, for å se hva Den Hellige Ånde har gjort og gjør.

Sauner fokus på Åndens kraft og virke

Selv om Den Hellige Ånd virker i all kristen omvendelse, liv og vitnesbyrd, er det lite fokus på Den Hellige Ånd i mange sammenhenger. Selv i kirkehistorien var det lite kontroverser rundt den tredje personen i den hellige treenighet. Under reformasjonen står ikke diskusjonen om Den Hellige Ånd i fokus. Først ved starten av det forrige århundret, i Azusa street i Los Angeles, kan en si at interessen for Den Hellige Ånd startet med framveksten av den pinsekarismatiske bevegelsen. I dag regnes det med mange pinsekarismatiske kristne og karismatiske tilstrømninger i ulike kirker og tradisjoner. Pinsekarismatikken kom med nye impulser for kristent liv, teologi og vitnesbyrd, men samtidig med noen utfordringer. Det merkes både ved modning i pinsekarismatiske bevegelser, men også stadig ny utvikling av nye apostoliske og profetiske bevegelser. Jeg vil ikke gå inn på store globale trender i kirkene og i teologisk utvikling nå. Pinsen – en tid for å evangelisere

Ånden utrustrer

Siden den første pinsedagen befinner vi oss i pinsetiden, i kirkens og misjonens tid. En tid for å evangelisere (euangelistai); gjøre tjeneste i kjærlighet (diakonia), tilbe (liturgia), ha felleskap (koinonia) og bære vitnesbyrd (martyria). Vi kan ikke leve et kristenliv uten hjelp ovenfra, med et mer aktivt forhold til Gud, Den Hellige Ånd. Den Hellige Ånds gudsforvandlende kraft

var og er i verden for å skape, forme, blåse liv og gi håp (1.mos 1:2, Esek 37, Joh 20). Det var ved Den Hellige Ånd at Maria ble med Jesus-barnet (Luk 1:35; Matt 1:20). Det var Den Hellige Ånd som salvet arkitekter, dommere, profeter, ledere, inkludert Jesus Guds salvede, utsendingen og hans apostler til tjeneste. Salvingen gav dem visdom, innsikt, kunnskap, kløkt, kraft, og ord/tale. På den første pinsedagen etter Kristi himmelfart ble apostlene fylt av Den Hellige Ånd som gav dem ord og språk til å forkynne og tale om Guds storverk. Det store verket er frelsesplanen for hele menneskeheten gjennom Jesu Kristi død og oppstandelse. (Se Peters forkynnelse i Ap.gj 2.) Med andre ord - budskapet om omvendelse, tilgivelse og Åndens gaver.

Vi leser om Den Hellige Ånds nærvær, og at forkynnelsen av det sanne evangeliet førte til at mange menneskers liv ble forvandlet. I Apostelens gjerninger kan vi

Den hellige ånd er klar og spørsmålet er: Vil vi la den få større plass i våre liv og menigheter?

lese mer om hvordan troende menneskers forvandlede, nyfødte, og nyfrelste liv skal leves med kraft fra Den Hellige Ånd. De som lever i Ånden skal ikke leve i frykt eller fangenskap, men i tryggheten som Guds barn (Rom 8). Det er Ånden som gir nådegaver og som utrustrer menigheten til tjeneste.

Gir vi Ånden plass?

Når vi feirer pinsen i år er det nok en gang en mulighet til å stoppe opp og tenke over hvor privilegerte vi er som har Den Hellige Ånd, som bor og arbeider i og med oss. Uten hjelp, bistand, råd og kraft er det vanskelig å leve et kristent liv og bære vitnesbyrdet om evangeliet til alle folkeslag.

Ånden er klar! Spørsmålet er: Vil la Ånden få større plass i våre liv og menigheter?

Aldri mer Hiroshima!

Appell ved Erhard Hermansen på gudstjeneste i Oslo domkirke, anledning Hiroshimadagen. Den markerte 75 år siden USA slapp den første atom-bomben over byen.

Au: Erhard Hermansen, generalsekretær, Norges Kristne Råd

For 75 år siden, slapp USA den første atom-bomben, «little boy» over den Japanske byen Hiroshima. Over 100 000 mennesker døde momentant som følge av trykkbølgen og en temperatur på over 4000 grader. Denne ene bomben, sammen med den som falt over Nagasaki tre dager senere, tok livet av rundt 200 000 mennesker.

Erhard Hermansen sin appell på morgen-gudstjenesten for Hiroshimadagen i Oslo domkirke

Tiden leger ikke alle sår. Hiroshima og Nagasaki vil for alltid være noen av de kraftigste arrene i historien vår. Vi skal aldri glemme. I medfølelse med ofrenes familier, venner og etterkommere skal vi kjempe for, og ta ansvar ved å sørge for at dette aldri, aldri skal gjenta seg.

Atomvåpen er en trussel som angår oss alle på tvers av landegrenser, religioner og livssyn. Et våpen som ikke skiller mellom en barneflokk på lekeplassen og militære mål. Et våpen som strider mot de mest grunnleggende verdiene vi har: Respekten for livet og menneskets ukrenkelighet.

Dersom en atombombe blir brukt igjen, vil konsekvensen bli en katastrofe av globale dimensjoner. Enorm menneskelig lidelse. Total utslettelse av byer, radioaktiv stråling og påvirkning på klimaet. Ingen stater vil ha kapasitet til å yte hjelp til de sårede etter en atomvåpendetonasjon. Selv en relativt liten atomkrig vil føre til temperaturfall og sult for én til to milliarder mennesker. Dette vil gå hardest utover de som allerede lider av fattigdom og nød.

Samtidig som vi minnes de forferdelige lidelsene for 75 år siden, skaper det et fornyet fokus på å handle i dag. Vi skal ikke

lenger stå og se på at land som Russland og USA på ny ruster opp sine arsenal. Vi ber innstendig om at Norge ikke svikter samarbeidet for humanitær nedrustning når det gjelder som mest. Verdenssamfunnet trenger politikere som legger etiske hensyn til grunn for sine politiske veivalg. Spørsmålet om man skal si ja eller nei til atomvåpen, er et grunnleggende etisk spørsmål. Uansett hvilke utenrikspolitiske begrunnelser man måtte ha for å beholde atomvåpen, kan det aldri aksepteres å true andre staters sivilbefolkning med utslettelse.

Kirkene i Norge har de senere år uttrykt skuffelse over at norske myndigheter ikke har villet støtte det internasjonale initiativet om å forby atomvåpen, slik over 100 andre stater har gjort. Men vi fortsetter arbeidet for å overbevise politikerne om at atomvåpen er en hån mot det livet vi er gitt av Skaperen. Vi er forpliktet til å verne om livet på måter som skaper reell trygghet.

Forvalteransvaret innebærer å verne om livet – menneskelivet og hele skaperverket. Kirkens kamp mot atomvåpen startet like etter 2. verdenskrig og har vunnet bred tilslutning.

Norges Kristne Råd arbeider for fred. Å skape fred innebærer ikke bare fravær av krig. Det er også å jobbe for forsoning, for gjensidig forståelse, for avvæpning og avspenning. Vi samarbeider tett med sivilsamfunnsaktører i norske og internasjonale nettverk.

Det kirkelige nettverket har i mange land en vertikal akse som strekker seg helt opp på nasjonalt og internasjonalt nivå. Dette gir mulighet for beslutningspåvirkning

og politisk dialog om fredsprosesser, og åpner for bred handling og internasjonalt samarbeid.

I 1995 begynte jeg i min første jobb. Gospelkoret i kirka sang «Aldri mer Hiroshima, aldri, aldri mer», som koret hadde gitt ut på plate ti år tidligere. Et av versene i Trygve Hoff sin sang går slik: "Det lyder et kor gjennom mørket og natten, en stemme som sier oss alt, at mennesket skaptes i Skaperens bilde og dere er jordens salt. Og barna i verden, de gamle, de trette skal vite at jorden er skjønn. For over oss finnes en høyere himmel og der høres ennå vår bønn! Aldri mer Hiroshima, aldri, aldri mer."

Vi skal sørge for at verden aldri glemmer

Vi skal sørge for at verden aldri glemmer, og for alltid minnes denne katastrofen, og minnet av den må føre til handling. Vi må gjøre det som står i vår makt for å skape en atomvåpenfri verden, sivilsamfunn så vel som politikere. Ingen skal måtte bli utsatt for de grusomme konsekvensene av et sånt våpen, det grusomste våpenet menneskeheten har funnet opp.

Derfor sier vi "Aldri mer Hiroshima, aldri, aldri mer".

Norge bør slutte seg til FNs atomvåpenforbud

Norge kan ikke kalles en legitim fredsaktør og samtidig være passive i kampen mot atomvåpen. Det skreiv vi i en kronikk på trykk i avisen Vårt land 22. januar.

Au: Erhard Hermansen, generalsekretær, Norges Kristne Råd og Berit Hagen Agøy, styreleder, Norges Kristne Råd

22. januar er en merkedag for verdens befolkning. Da trer FNs atomvåpenforbud i kraft og atomvåpen blir forbudt etter internasjonal lov. Det er en stor seier for alle som ønsker en verden fri for atomvåpen! Problemet er bare at Norge ikke er med. 122 land har allerede ratifisert atomvåpenforbudet. Dessverre stikker Norge hodet i sanden og har hverken signert eller ratifisert dette forbudet. Dette kan vi som fredsnaasjon ikke være bekjent ved.

Atomvåpen er en trussel som angår oss alle på tvers av landegrenser, religioner og livssyn. Et våpen som ikke skiller mellom en barneflokk på lekeplassen og militære mål. Et våpen som strider mot de mest grunnleggende verdiene vi har: Respekten for livet og menneskets ukrenkelighet.

Dersom en atombombe blir brukt igjen, vil konsekvensen bli en katastrofe av globale dimensjoner. Vi vil være vitne til enorme menneskelige lidelser. Ved bruk av atomvåpen, enten det er resultat av en ulykke, en misforståelse eller en villet handling, vil ingen stat eller humanitær organisasjon kunne gi nødvendig hjelp. Til det vil ødeleggelsene være for omfattende og strålingsfaren for høy. Vi snakker da om total utslettelse av byer, radioaktiv stråling og påvirkning på klimaet. Selv en relativt liten atomkrig vil føre til temperaturfall og sult for én til to milliarder mennesker. Dette vil gå hardest utover de som allerede lider av fattigdom og nød.

Det er ingen grunn til at vi skal stå utenfor et atomvåpenforbud. Erfaringer fra forbudene mot klaseammunisjon og landminer viser at internasjonale forbud fører til at finansinstitusjoner trekker investeringene ut av industrien og at selskaper slutter å produsere disse våpnene. Men i stedet for å delta i den internasjonale dugnaden for å stigmatisere, forby og avskaffe

disse masseødelegglesesvåpnene, skjærer vi atomvåpenstatene for press om nedrustning.

I fjor markerte vi 75 år siden atombombene ble sluppet over Hiroshima og Nagasaki. Vi sa: «Aldri mer skal dette skje!» Vi skal ikke lenger stå og se på at land som Russland og USA på ny rustet opp sine arsenal. Vi ber innstendig om at Norge ikke svikter samarbeidet for humanitær nedrustning når det gjelder som mest. Verdenssamfunnet trenger politikere som legger etiske hensyn til grunn for sine politiske veivalg. Spørsmålet om man skal si ja eller nei til atomvåpen, er et grunnleggende etisk spørsmål. Uansett hvilke utenrikspolitiske begrunnelser man måtte ha for å beholde atomvåpen, kan det aldri aksepteres å true andre staters sivilbefolkning med utslettelse.

Å true andre land med bruk av atomvåpen bidrar ikke til vår sikkerhet. Derimot utgjør disse våpnene en stor risiko. Så lenge atomvåpen finnes er det fare for at de blir brukt. Konsekvensene vil være katastrofale.

Kirkene i Norge har de senere år uttrykt skuffelse over at norske myndigheter ikke har villet støtte det internasjonale initiativet om å forby atomvåpen, slik over 100 andre stater har gjort. Men vi fortsetter arbeidet for å overbevise politikerne om at atomvåpen er en hån mot det livet vi er gitt av Skaperen. Vi er forpliktet til å verne om livet på måter som skaper reell trygghet.

Vårt mål er en verden fri for atomvåpen. For å oppnå det målet kan vi ikke fortsette å påberope oss beskyttelse gjennom kjernefysisk avskrekking. Som NATO-medlem har Norge en spesielt viktig rolle i å styrke normen mot atomvåpen. Det er ingen juridiske motsetninger mellom Norges NATO-medlemskap og ratifisering av FNs atomvåpenforbud.

1. januar tiltrådte Norge som medlem av FNs sikkerhetsråd. Vi blir regnet med av verdenssamfunnet som en legitim fredsaktør, og har i de to kommende årene en enda større global autoritet som medlem av sikkerhetsrådet. Derfor bør Norge bidra til å styrke den folkerettslige normen mot atomvåpen ved å løfte fram

Å true andre land med bruk av atomvåpen bidrar ikke til vår sikkerhet.

de humanitære konsekvensene av atomvåpen og ved å slutte seg til FN-traktaten som forbyr atomvåpen.

Norge kan ikke kalles en legitim fredsaktør og samtidig være passive i kampen mot atomvåpen. Det er på tide at Norge tar hodet opp av sanden og støtter FNs atomvåpenforbud.

Berit Hagen Agøy, Styreleder, Norges Kristne Råd

Økumeniske imperativ

Vi som er samlet fra ulike kristne kirker, er kalt til å vandre sammen i et forsonet fellesskap.

Vi vil lytte til hverandre og støtte hverandre, vi vil dele vår tro og våre ulike uttrykksformer med hverandre, og søke måter å samhandle på.

Slik vil vi bygge tillit og forståelse, så kirkene kan utvikle sterkere relasjoner seg imellom.

Vi vil forplikte oss til å styrke fellesskapet gjennom fem økumeniske imperativer:

1. Vi, kristne fra ulike kirkesamfunn, vil alltid ta utgangspunkt i det som forener oss og ikke i det som skiller oss, slik at vi kan styrke det vi har felles, uansett hvor lett det er å fokusere på forskjellene.
2. Vi, kristne fra ulike kirkesamfunn, må stadig la oss forvandle av møtet med hverandre og av vårt felles vitnesbyrd om troen.
3. Vi, kristne fra ulike kirkesamfunn, vil på ny forplikte oss til å søke synlig enhet, slik at vi sammen finner fram til hva enhet betyr i praksis, og alltid har enheten som mål.
4. Vi, kristne fra ulike kirkesamfunn, vil i fellesskap finne tilbake til kraften i evangeliet om Jesus Kristus, så det kan tale inn i vår tid.
5. Vi, kristne fra ulike kirkesamfunn, vil sammen vitne om Guds nåde i vår forkynnelse og tjeneste for verden.

Inspirert av Den luthersk-romersk-katolske kommisjon for kristen enhet (2015) Fra konflikt til fellesskap. Felles luthersk-katolsk minnemarkering av reformasjonen, 2017. Oversatt og tilrettelagt av Vidar Kristensen og Knut Refsdal.

Åpenhet og respekt

ØKUMENIKK

Økumenikk - som springer ut fra helheten i det bibelske budskapet - er å arbeide mot alle former for atskillelse og splittelse slik at Guds forsonte fellesskap kan bli synlig i hele øikoumene, i alt det skapte. Slik holdes arbeid for kristen enhet, evangelisering og engasjement for fred, rettferdighet og vern om skaperverket sammen, som integrerte elementer i en økumenisk agenda fordi alt er respons på Guds kall til liv i fellesskap og forsoning.

FUNDAMENT

NKR er et fellesskap av kristne kirker og trossamfunn i Norge som har Bibelen som kilde, og som tilber og bekjenner én Gud - Faderen, Sønnen og Den hellige ånd - som skaper, frelser og livgiver.

Engasjert og handlende

VISJON

KIRKENE SAMMEN FREMMER LIV I
FELLESSKAP OG FORSONING, I KIRKEN OG I SAMFUNNET.

Troverdig

HENSIKT

Å TJENE, INSPIRERE OG UTFORDRE KIRKENE PÅ DERES
VEI MOT ET DYPERE FELLESSKAP I ENHET,
VITNESBYRD OG SAMHANDLING.

